

قواعد درس عربی رشته ادبیات و علوم انسانی

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

۱- حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ

۲- لای نفی جنس

حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ: به حروف های (إِنَّ، أَنْ، كَأَنَّ، لَكِنَّ، لَيْتَ، لَعَلَّ) حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ می گویند.

چرا به این حروف، حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ (شبيه به فعل) میگویند؟ زیرا این حروف مانند افعال ناقصه که سال گذشته با آن آشنا شدید عمل میکنند. یعنی حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ هم مانند افعال ناقصه به اسم و خبر نیاز دارند و از این جهت به آنها حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ (شبيه به فعل) میگویند.

نکته: این حروف قبل از جمله اسمیه (مبتدا و خبر) می آیند و تغییراتی ایجاد میکنند یعنی مبتدا را به عنوان اسم خود منصوب (ـَیْنِ یَنْ) و خبر را به عنوان خبر خود مرفوع (ـُأَنْ وَنَ) میکنند.

معانی حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ
و کاربرد این حروف

@Tastivision

۱- إِنَّ (همانا، قطعاً): معمولاً در اول جمله و برای تاکید می آید.

اللَّهُ غَفُورٌ: خداوند آمرزنده است. اللَّهُ مبتدا و مرفوع، غَفُورٌ خبر و مرفوع حالا به تغییراتی که حروف مشبّهه بالفعل ایجاد میکند دقت کنید.

مانند: إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ: قطعاً خداوند آمرزنده است.

إِنَّ: حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ، اللَّهُ اسمٌ إِنَّ و منصوب، غَفُورٌ خبرٌ إِنَّ و مرفوع.

۲- أَنْ (که، اینکه): در وسط جمله و برای اتصال دو جمله می آید.

مانند: عَلِمْتُ أَنَّ التِّلْمِيذَ فَائِزٌ: دانستم که دانش آموز پیروز است.

أَنَّ: حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ، التِّلْمِيذُ اسمٌ أَنَّ و منصوب، فَائِزٌ خبرٌ أَنَّ و مرفوع.

۳- کَانَ: (گویی، مانند) برای تشبیه به کار میرود.

مانند: کَانَ الْمُدْرَسَ جَالِسًا: گویا معلم نشسته است.

کَانَ: حروف مُشَبَّهَةٌ بالفعل، الْمُدْرَسَ اسم کَانَ و منصوب، جَالِسًا خبر کَانَ و مرفوع.

۴- لَكِنَّ: (ولی) برای رفع ابهام از جمله قبل از خودش بکار میرود.

مانند: إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ: بی گمان خدا دارای بخشش بر مردم است ولی اکثر مردم سپاسگزاری نمیکنند.

وَلَكِنَّ: حروف مُشَبَّهَةٌ بالفعل، أَكْثَرَ: اسم لَكِنَّ و منصوب، لَا يَشْكُرُونَ خبر لَكِنَّ و محلاً مرفوع

۵- لَيْتَ: (کاش) و برای آرزو تمنا به کار میرود.

مانند: لَيْتَ صَدِيقِي يَنْجَحُ فِي الْمُسَابَقَةِ: کاش دوستم در مسابقه موفق شود.

لَيْتَ: حروف مُشَبَّهَةٌ بالفعل، صَدِيقِي اسم لَيْتَ و منصوب، يَنْجَحُ خبر لَيْتَ و محلاً مرفوع

۶- لَعَلَّ (شاید، امید است) برای امید به کار میرود.

لَعَلَّ التِّلْمِذَ يَرْجِعُ: شاید دانش آموز برگردد.

لَعَلَّ: حروف مُشَبَّهَةٌ بالفعل، التِّلْمِذَ اسم لَعَلَّ و منصوب، يَرْجِعُ خبر لَيْتَ و محلاً مرفوع

نکته: گاهی حروف مُشَبَّهَةٌ بالفعل با ضمیر متصل می آیند. در این صورت این ضمائر متصل (هُ، هُما، هُم، ها، هُما، هُنَّ، كَ، كُما، كُمْ، كِ، كُما، كُنَّ، ي، نا) اسم حروف مُشَبَّهَةٌ بالفعل میشوند.

مانند: كَانَهُنَّ الْيَاقُوتُ وَ الْمَرْجَانُ: آنها مانند یاقوت و مرجان هستند.

کَانَ: حروف مُشَبَّهَةٌ بالفعل، هُنَّ: اسم کَانَ و منصوب، الْيَاقُوتُ خبر کَانَ و مرفوع

إِنَّهُ جَالِسٌ: إِنَّ حروف مُشَبَّهَةٌ بالفعل، هُ اسم إِنَّ و منصوب، جَالِسٌ خبر إِنَّ و مرفوع

نکته: در سالهای گذشته خواندیم خبر به سه شکل است:

- ۱- خبر مفرد: یعنی یک اسم باشد. الطَّالِبُ جالسٌ = خبر مفرد (اسم)
- ۲- خبر جمله: یعنی خبر یک فعل باشد. الطَّالِبُ يَذْهَبُ = خبر جمله (فعل)
- ۳- خبر جار و مجرور: یعنی خبر با حروف جار آمده باشد. التِّلْمِيزُ فِي الْبَيْتِ = خبر جار و مجرور

نکته: خبر حروف مشبَّهةٌ بالفعل نیز می تواند به سه شکل بیاید به مثال های زیر دقت کنید.

- حروف مشبَّهةٌ بالفعل اسم كَأَنَّ خبر كَأَنَّ
- ۱- كَأَنَّ إِرْضَاءَ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ: گویی راضی کردن مردم هدفی است که به دست نمی آید.
- حروف مشبَّهةٌ بالفعل اسم ليت خبر ليت
- ۲- لَيْتَ صَدِيقِي يَذْهَبُ: کاش دوستم برود.
- حروف مشبَّهةٌ بالفعل اسم إِنَّ خبر إِنَّ
- ۳- إِنَّ الرَّجُلَ فِي الْبَيْتِ: همانا مرد در خانه است.

نکته: اگر خبر «لَيْتَ و لَعَلَّ» فعل مضارع باشد فعل مضارع را به صورت مضارع التزامی ترجمه میکنیم.

- ۱- لَيْتَ صَدِيقِي يَنْجَحُ: کاش دوستم موفق شود.
- ۲- لَعَلَّ الْمُدْرَسَ يَذْهَبُ: شاید معلم برود.

نکته: اگر خبر «لَيْتَ» ماضی باشد، فعل ماضی را به دو صورت ماضی استمراری و ماضی بعید ترجمه میکنیم.

- ۱- لَيْتَ الطَّالِبَ نَجَحَ: ای کاش دانش آموز موفق میشد، ای کاش دانش آموز موفق شده بود.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۲- اسم لای نفی جنس

سال گذشته با انواع لا (لای نفی ، لای نهی ، لا در جواب کلمه پرسشی) آشنا شدیم. امسال با « لا » دیگری آشنا خواهیم شد که اسم های جنس را منفی میکند.

اسم جنس: یعنی اسم هایی که کلی هستند و به افراد زیادی دلالت میکنند. مانند: دختر، پسر، کوه و.....

پسر: اسم کلی است که بر خیلی از افراد جنس پسر دلالت میکند.

کوه: اسم کلی است که بر جنس تمامی کوه دلالت میکند.

لای نفی جنس: مانند حروف مشبّهة بالفعل به اسم و خبر نیاز دارند و مبتدا را به عنوان اسم خود مفتوح (ـَ) و خبر را به عنوان خبر خود مرفوع (ـُْ اِنْ وَنْ) میکند.

مانند: لا شَیْءٌ اَجْمَلُ مِنَ الْعَافِیَةِ: هیچ چیزی زیباتر از سلامتی نیست. لا: لای نفی جنس، شَیْءٌ: اسم لا و مفتوح، اَجْمَلُ: خبر لا و مرفوع

مانند: لا طَالِبٌ فِی الصَّفِّ: هیچ دانش آموزی در کلاس نیست. لا: لای نفی جنس، طَالِبٌ: اسم لا و مفتوح، فِی الصَّفِّ: خبر لا و محلاً مرفوع

نکته: اسم «لا» نفی جنس «ال» و تنوین نمیگیرد.

نکته: خبر «لا» نفی جنس مانند حروف مشبّهة بالفعل به سه شکل می آید.

نکته: در ترجمه «لا» نفی جنس از (هیچ..... نیست) استفاده میشود.

الحال

الدَّرْسُ الثَّانِي

حال: اسمی (نکره و مشتق و منصوب) و یا جمله ای (اسمیه) است که برای بیان حالت فاعل و مفعول و..... هنگام وقوع فعل می آید .

مانند: جاء الولدُ ضاحِكًا: پسر خندان آمد.

پسر چه حالتی دارد؟ خندان و کلمه ضاحکاً حالت (الولد: پسر) را بیان میکند.

نکته: به فاعل یا مفعول و نائب فاعل و که حالت و چگونگی آن توسط حال بیان میشود را «ذوالحال یا صاحب حال» میگویند. صاحب حال معرفه به «ال» است.

۱- حال مفرد

انواع حال
۲- حال جمله (جمله حالیه)

۱- حال مفرد: اسمی منصوب و نکره و مشتق است که حالت فاعل و مفعول و را بیان میکند.

مانند: ذَهَبَتِ الْبِنْتُ فَرِحَةً. دختر با خوشحالی رفت .
فعل فاعل حال

مانند: يَسْتَمِعُ الطَّالِبُ إِلَى الْقُرْآنِ خَاشِعًا: دانش آموز به قرآن با فروتنی گوش میدهد.
فعل فاعل جار و مجرور حال

به کلمه های (فَرِحَةً و خَاشِعًا) توجه کنید، میبینید که این کلمات حالت و چگونگی فاعل، مفعول و..... را بیان میکنند و در پایان جمله آمدند و منصوب و نکره هستند و در نقش حال قرار گرفتند.

در نمونه های بالا دقت کنید (الْبِنْتُ و الطَّالِبُ) هر دو صاحب حال هستند معرفه به «ال» است. در این نمونه ها هر دو نقش فاعل دارند.

نکته: برای یافتن حال از کلمه پرسشی «کیف؟ چگونه» استفاده میشود.

نکته: در ترجمه حال مفرد از معادل (با ، ان ، ا) استفاده میشود

نکته: حال در عدد (مفرد، مثنی، جمع) و جنس (مذکر و مؤنث) با صاحب حال مطابقت میکند.

مانند: جاء الطالبُ مَسْرُوراً
صاحب حال (مذکر) حال (مذکر)

مانند: جاءت الطالبةُ فَرِحَةً
صاحب حال (مؤنث) حال (مؤنث)

مانند: جاء الطالبانِ مَسْرُورَينِ
صاحب حال (مثنی) حال (مثنی)

جاء الطالبونَ مَسْرُورَينَ
صاحب حال (جمع مذکر) حال (جمع مذکر)

جاءت الطالباتُ مَسْرُوراتٍ
صاحب حال (جمع مؤنث) حال (جمع مؤنث)

نکته: معمولاً حال مفرد بر وزن های زیر می آید.

بر وزن اسم فاعل: ضاحک، مُبْتَسِم

بر وزن اسم مفعول: مَسْرُور، مَظْلُوم

بر وزن فعلیل: رَحِيم، نَشِيط

بر وزن فَعِل: فَرِح، کَسِل

۲- حال جمله: در اینجا حال یک جمله (اسمیه) است که بعد از اسم معرفه می آید و آن را توضیح میدهد وقتی حال از نوع

جمله اسمیه است در این صورت یک «واو» و «ضمیر» میگیرد. و در ترجمه «درحالیکه» بکار میبریم.

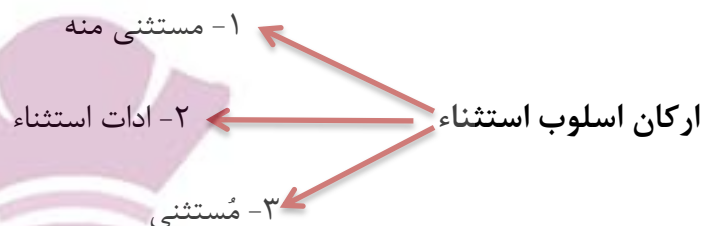
مانند: رَأَيْتُ الطِّفْلَ وَهُوَ مُبْتَسِمٌ: کودک را دیدم درحالی خندان است.
صاحب حال واو حالیه مبتدا خبر
(جمله حالیه)

مانند: رَأَيْتُ الْفَلَّاحَ وَهُوَ يَجْمَعُ الْمَحْصُولَ. کشتورز را دیدم درحالیکه که محصول را جمع میکرد.
صاحب حال واو حالیه مبتدا خبر

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

أسلوبُ الإستثناءِ وَ الحَصْرِ

اسلوب استثناء: به خارج کردن اسمی از یک حکم کلی استثناء میگویند.

۱- **مُستثنی منه**: به کلمه ای که بر کل دلالت میکند و مستثنی از آن جدا شده، مُستثنی منه میگویند. و قبل از ادات استثناء می آید.

۲- **ادات استثناء: إِلَّا** ابزار و وسیله ای که با آن استثناء میکنیم و به معنی به جز، به غیر از، مگر است.

۳- **مستثنی**: اسمی که از مستثنی منه جدا شده و بعد از إِلَّا می آید.

در مثال های زیر به ارکان استثناء دقت کنید.

۱- حَضَرَ الطُّلَّابُ إِلَّا عَلِيًّا . دانش آموزان جز علی حاضر شدند.

مستثنی منه ادات استثناء مُستثنی

۲- رَجَعَ اللَّاعِبُونَ مِنَ الْمَلْعَبِ إِلَّا وَاحِدًا مِنْهُمْ. بازیکنان از ورزشگاه جز یکی از آنها برگشتند.

مستثنی منه ادات استثناء مُستثنی

۳- لَيْسَتْ الدُّنْيَا شَيْئًا إِلَّا خِيَالًا عَارِضًا: دنیا چیز جز خیال باطل نیست.

مستثنی منه ادات استثناء مُستثنی

نکات مهم بحث استثناء:

۱- در اسلوب استثناء، مُسْتَثْنی منه و مُسْتَثْنی همیشه اسم هستند و فعل هیچوقت مستثنی منه و مستثنی قرار نمیگیرد.

۲- جایگاه مستثنی منه همیشه قبل از إِلَّا است.

۳- جایگاه مستثنی همیشه بعد از إِلَّا است.

۴- در اسلوب استثناء همیشه این سه رکن (مستثنی منه، ادات استثناء و مستثنی) وجود دارد.

۵- اسلوب استثناء در بیشتر موارد (فعل) جمله مثبت است.

۶- اعراب استثناء همیشه (منصوب) است.

۷- مستثنی مانند نقش هایی (فاعل، مفعول، مبتدا، نائب فاعل و.....) نقش محسوب میشود. اما مستثنی منه نقش نیست و در جمله میتواند نقش هایی مانند فاعل، مفعول و..... را بگیرد.

۸: اگر قبل از إِلَّا (كُلُّ، شَيْءٌ، أَحَدٌ، جَمِيعٌ) بیاید حتما اسلوب استثناء داریم.

۹: اگر بعد از إِلَّا کلمات (مِنْ، وَاحِدٌ، أَحَدٌ، بَعْضٌ با ضمائر متصل (ه، هُمَا، هُمْ، هَا، هُنَّ و.....) بیاید، اسلوب استثناء است.

نکته: چگونه میتوان مستثنی منه را در جمله تشخیص داد؟

الف: مستثنی منه در اکثر موارد به صورت جمع می آید یعنی ممکن است (جمع مؤنث، جمع مذکر و جمع مکسر) باشد.

مثال: حَضَرَ الزُّمْلَاءُ فِي صَالَةِ الْإِمْتِحَانِ أَلَّا حَامِدًا: همکلاسی ها به جز حامد در سالن امتحان حاضر شدند.

مستثنی منه (جمع مکسر) ادات استثناء مستثنی

ب: اگر جمله ای داشته باشیم که قبل از إِلَّا یک اسم نکره و مفرد آمده باشد و فعل جمله نیز منفی باشد آن اسم

مفرد و نکره مستثنی منه است. مثال: لَا قَرَأْتُ كِتَابًا إِلَّا الْكِيمِيَاءُ: کتابی جز شیمی نخواندم

مستثنی منه ادات استثناء مستثنی

ت: اسم های (کل، شیء، احد، جمیع) اگر قبل از **إِلَّا** قرار بگیرند بر مستثنی منه دلالت میکنند.

مثال: **كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ**: همه چیز جز چهره او نابود شدنی است

مستثنی منه ادات استثنا مستثنی

أسلوب الحصر

حصر: یعنی اختصاص دادن چیزی به کسی یا موضوعی.

ادات حصر: **إِلَّا**

ارکان اسلوب حصر ← اسم محصور که بعد از **إِلَّا** می آید.

مثال: **مَا حَفِظَ الْقَصِيدَ إِلَّا كَاسِمٌ**: تنها کاسم قصیده را حفظ کرد، کسی جز کاسم قصیده را حفظ نکرد.

ادات حصر اسم محصور

ن — ک — ت — ه — ای — م — ه — م :

۱- در **اسلوب حصر** به هیچ وجه **مستثنی منه** ذکر نمیشود.

۲- در بیشتر مواقع در اسلوب حصر، فعل جمله منفی است.

۳- اسلوب حصر به دو شکل ترجمه میشود. ترجمه به شکل منفی و ترجمه به شکل مثبت

۴- در اسلوب حصر جمله قبل **إِلَّا** ناقص است.

نمونه هایی از اسلوب حصر: —————

۱- لا تعبدوا **إِلَّا اللَّهَ**: فقط خدا را پرستید. جز خدا را نپرستید.

ادات حصر اسم محصور

مفعول مطلق

الدَّرْسُ الرَّابِع

مفعول مطلق: مصدری است از جنس و ریشه فعل جمله با علامت منصوب (ـَ) و بدون الف و لام که برای تاکید وقوع فعل یا بیان نوع و کیفیت فعل می آید.

منظور از مصدر چیست؟

۱- ثلاثی مزید

انواع مصدر

۲- ثلاثی مجرد

۱- مصادر ثلاثی مزید: همان مصدر باب های ثلاثی مزید هستند که سالهای گذشته آشنا شدید.

مصادر بابهای ثلاثی مزید: افعال - تفعیل - مُفَاعَلَة - اِنْفَعَال - اِفْتَعَال - تَفَاعُل - تَفَعُّل - اِسْتِفْعَال.
ر إِكْرَام - تَنْزِيل - مُجَاهَدَة - اِنْقِطَاع - اِحْتِرَام - تَعَامُل - تَقَبُّل - اِسْتِغْفَار مصدر هستند.

۲- مصادر ثلاثی مجرد: کاملاً سماعی هستند.

جَلَسَ: جُلُوس

قَرَأَ: قِرَاءَة

هَجَمَ: هَجُوم

صَبَرَ: صَبْر

نَصَرَ: نَصْر

ذَكَرَ: ذِكْر

خَرَجَ: خُرُوج

دَخَلَ: دُخُول

قَتَلَ: قَتْل

تَابَ: تَوْبَة

۱- مفعول مطلق تأکیدی

انواع مفعول مطلق

۲- مفعول مطلق نوعی (بیانی)

۱- **مفعول مطلق تأکیدی:** مصدری نکره و منصوب از جنس فعل مورد نظر که برای تاکید وقوع فعل به کار می رود و شک و تردید را از بین میبرد و بدون مضاف الیه و صفت می آید.

نکته: در ترجمه مفعول مطلق تأکیدی از قیدهای «حتما، قطعاً، بی گمان، یقیناً» استفاده میشود و این الفاظ حتماً باید در کنار فعل ترجمه شوند.

نکته: مفعول مطلق تأکیدی: تنوین نصب (ـُ) میگیرد.

مفعول مطلق تأکیدی

مثال ۱: اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا ← خدا را **حتماً** یاد کنید.

مفعول مطلق تأکیدی

مثال ۲: كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ← خدا با موسی **قطعاً** سخن گفت.

نکته: در ترجمه مفعول مطلق تأکیدی از قیدهای «حتما، قطعاً، بی گمان» استفاده میشود. این الفاظ حتماً باید در کنار فعل ترجمه شوند

۲- مفعول مطلق نوعی یا بیانی: مصدری است منصوب و از جنس فعل که برای بیان نوع و کیفیت وقوع فعل بکار میرود که مفعول مطلق نوعی به دو صورت می آید یا ۱- به همراه مضاف الیه می آید یا ۲- به همراه صفت

نمونه هایی از مفعول مطلق که به همراه صفت ذکر شدند:

مفعول مطلق نوعی / صفت

مثال ۱: فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ← **به زیبایی** صبر کن.

مفعول مطلق نوعی / صفت

مثال ۲: اِسْتَغْفَرْتُ اللَّهَ اِسْتِغْفَارًا صَادِقًا. ← از خدا **صادقانه** آمرزش خواستم.

می آید.

نکته: مفعول مطلق نوعی (صفت) تنوین نصب (ـُ) میگیرد.

نکته: در ترجمه مفعول مطلق نوعی که صفت مفرد گرفته است از قیدهای بیانی متناسب با صفت مانند (بسیار، به سختی، به دقت و.....) استفاده میشود.

نکته: مفعول مطلق نوعی اگر همراه (مضاف الیه) بیاید در ترجمه از قیدهایی «مثل» و «مانند» و «همچون» استفاده میشود

نکته: مفعول مطلق نوعی (مضاف الیه) فتحه (ـَ) میگیرد.

مثال ۱: اِسْتَغْفَرْتُ اللَّهَ اِسْتِغْفَارَ الصَّالِحِينَ ← از خدا **مانند** صالحان آمرزش خواستم.

مفعول مطلق نوعی مضاف الیه

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

أَسْلُوبُ النِّدَاءِ

به دو جمله فارسی زیر دقت کنید.

سعیدیا مرد نکونام نمیرد هرگز..... ای ساربان آهسته ران

در این جملات سعدی و ساربان منادا هستند و بعد حرف ندا (ای) آمده اند.

منادا: یعنی صدا زده شده و بعد حرف ندا «یا» می آید.

اسلوب ندا: حرف ندا + منادا

به جلات زیر دقت کنید:

۱- **يَا مُحَمَّدُ** ۲- **يَا زَهْرَاءُ** اجتهدی ۳- **يَا طَالِبُ** اُكْتُبْ درَسَكْ

۴- **يَا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ** ۵- **يَا أَيُّهَا النَّاسُ** ۶- **يَا أَيُّهَا الْبَنَاتُ**

۱- منادای مفرد

انواع منادا ← ۲- منادای مضاف

۱- منادای مفرد: یعنی یک اسم خاص یا یک اسم نکره باشد.

نکته: منادای مفرد فقط حرکت ضمّه (ـُ) میگیرد و (الـ و تنوین) نمیگیرد.

مانند: یا زَهْرَاءُ، یا طَالِبُ، یا مُحَمَّدُ

یا در جملات بالا حرف ندا / زَهْرَاءُ، طَالِبُ، مُحَمَّدُ منادای مفرد هستند.

۲- منادای مضاف: یعنی هرگاه بعد از منادا، مضاف الیه قرار بگیرد یا به عبارتی منادا به اسم بعد خود اضافه شود.

مانند: یا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ، یا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، یا طَالِبَ الْمَدْرَسَةِ

حرف (یا) در جملات بالا حرف ندا / مُجِيبٌ، أَرْحَمَ، طَالِبٌ منادای مضاف هستند / الدَّعَاوِ، الرَّاحِمِينَ، الْمَدْرَسَةُ مضاف الیه هستند

نکته: منادای مضاف همواره منصوب (ـَ یَنْ یَنْ) میگیرد.

نکته: منادای مضاف هیچوقت تنوین یا الـ نمیگیرد.

نکته: منادای مضاف اگر با (ـَ یَنْ یا یَنْ) همراه باشد نون آن موقع اضافه شدن حذف میشود.

مانند: یا مُسْلِمِی الْعَالَمِ ← مُسْلِمِینَ بوده است که چون منادای مضاف واقع شده است نون آن حذف شده است.

نکته: گاهی در منادای مضاف اگر منادا مضاف به ضمیر (ی) متصل باشد ضمیر (ی) حذف میشود و به آن ضمیر، کسره (ـِ) قرار میگیرد مانند: یاعبادی که یا عِبَادِ به کار میرود.

نکته: گاهی حرف ندا حذف میشود و این را از مفهوم و قرائن عبارت یا متن میتوان فهمید.

مانند: رَبَّنَا آتِنَا = یا رَبِّ بوده است / الهی = یا الهی بوده است. یُوسُفُ أَعْرَضَ = یا یوسفُ بوده است.

گروه منادا ← یا + أیُّ یا أیُّه + اسم الـ

منادا هیچوقت (الـ) نمیگیرد اما اگر گاهی الـ بگیرد در این صورت باید قبل از آن اسم از لفظ (أیُّها) برای مذکر و (أیُّتُّها) برای مؤنث استفاده شود.

مانند: یاأیُّهَا النَّاسُ: یا حرف ندا ، أیُّ منادا ، أیُّهَا النَّاسُ گروه منادا

مانند: یاأیُّتُّهَا الطَّالِبَاتُ: یا حرف ندا، أیُّه منادا ، أیُّتُّهَا الطَّالِبَاتُ گروه منادا

« أُمِّتِي لَكُمْ النَّجَاعُ فِي مِيَاتِكُمْ »

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

التَّحْلِيلُ الصَّرْفِيُّ وَ الْإِعْرَابُ «تجزیه و ترکیب»

انواع کلمه: ۱- اسم ۲- فعل ۳- حرف

علامتهای اسم:

۱- **الـ** : مانند: الْكِتَابُ، الْمُعَلِّمَةُ، التِّلْمِيزُ

۲- **تنوین «ـٌ»** در آخر کلمه: طَالِبٌ، شَجَرَةٌ، كِتَاباً

۳- **ة یا «ة»** در آخر کلمه: التِّلْمِيزَةُ، طَالِبَةُ

۴- **یا+ کلمه** مانند: يَااللَّهُ، يَاطَالِبُ

۵- **«ات»** در آخر کلمه مانند: طَالِبَاتُ، أَصَوَاتُ، شَجَرَاتُ

۶- **حرف جر:** مانند: فِي الْمَدْرَسَةِ، عَلَي الْمِنْضَدَةِ

حروف جار عبارت اند از:

« فِي، إِلَي، عَلَي، مِن، بِ، كَ، لِ، وَ..... »

۷- **اضافه شدن: اسم + اسم، اسم + ضمیر** مانند: بَيْتُهُ، كِتَابُهَا

«بحث تحلیل صرفی»

التَّحْلِيلُ الصَّرْفِيُّ: عبارت است از بررسی یک کلمه یعنی اینکه مشخصات فردی یک کلمه بیان شود.

برای تحلیل صرفی ابتدا باید نوع کلمه را (اسم، فعل، حرف) مشخص کرد.

تحلیل صرفی اسم:

۱- از نظر جنس (مذکر یا مؤنث)

۲- از نظر تعداد (مفرد/ مثنی: ان، کَینَ / جمع: ون، ین، ات)

۳- مبني و معرب

۴- مشتق (اسم تفضیل ، اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مکان ، اسم مبالغة)

۵- معرفه و نکره

اسم مذکر یا مؤنث

اسم مذکر: اسمی است که بر انسان یا حیوان نر دلالت میکند و علامت خاصی ندارد.

مانند: علی، الطالب، التلميذ، مُدرّس

اسم مؤنث: اسمی است که بر انسان یا حیوان ماده دلالت میکند و از نشانه های آن «ة و ة» است

مانند: فاطمة، الطالبة، المُدرّسة

اسم مفرد، مثنی، جمع

اسم مفرد: اسمی است که بر یک نفر دلالت میکند و علامت خاصی ندارد.

مانند: الطالب، الكتاب، التلميذ

اسم مثنی: اسمی است که بر دو نفر دلالت میکند و نشانه های آن «ان، کَینَ» است.

مانند: الطالبان، الطالبین، التلميذتان، التلميذتين

اسم جمع: اسمی است که بر بیش از ۲ نفر دلالت میکند و دارای سه نوع می باشد.

الف: جمع مذکر سالم: نشانه های آن «وَنَ - سِینَ» است.

مانند: الطَّالِبُونَ، الطَّالِبِينَ مجاهدون، مجاهدينَ

ب: جمع مؤنث سالم: نشانه آن «ات» است.

مانند: المُدَرِّسات، الطَّالِبَات

ت: جمع مکسر: جمعی است که شکل مفرد آن تغییر پیدا کرده است.

مانند: طفل: أطفال، / کتاب: کُتُب

مُعْرَب و مَبْنِی

مُعْرَب: کلمه ای که إعراب (یعنی حرکت حرف آخر) آن با توجه به نقشی که میگیرد تغییر میکند.

مانند کلمه «الطَّالِب» که در جملات زیر با توجه به نقشی که گرفته حرکت حرف آخر آن تغییر کرده است.

جاءَ الطَّالِبُ: جاء فعل / الطَّالِبُ فاعل و مرفوع

رأيتُ طالباً: رأي: فعل / طالباً: مفعول و منصوب

كِتَابُ الطَّالِبِ: كِتَاب: مضاف / الطَّالِبِ: مضاف اليه و مجرور

ایران تونل
موشه ای برای موفقیت

۱- مرفوع

۲- منصوب

۳- مجرور

انواع معرب

۱- مرفوع: کلمه معربی که حرف آخر آن «رفع» است. «أُ، انِ در مثنی، وَنَ در جمع مذکر»

مانند: الطَّالِبُ، تَلْمِیْذٌ، التِّلْمِیْذَانِ، الْمُدَرِّسُونَ

۲- منصوب: کلمه عربی که إعراب آخر آن «نصب» است. «—، مَینِ در مثنی، مَینَ در جمع مذكر»

مانند: الطَّالِبُ، تَلْمِیْذٌ، التِّلْمِیْذِیْنِ، الْمُدَرِّسِیْنِ

۳- مجرور: اسم عربی که إعراب آخر آن «جَر» است. «—، مَینِ در مثنی، مَینَ در جمع مذكر»

مانند: التِّلْمِیْذِ، تَلْمِیْذِ، الْمُدَرِّسِیْنِ، الْمُعَلِّمِیْنِ

مبنی: کلمه ای است که إعراب آن یعنی حرکت حرف آخر با توجه به نقشی که میگیرد تغییر نمیکند و ثابت است.

ایران نوننه
توشه ای برای موفقیت

اسم مشتق

اسم مشتق: اسمی است که از فعل ساخته شده باشد. مانند: صَنَعَ ← صانع

۱- اسم فاعل

۲- اسم مفعول

۳- اسم تفضیل

۴- اسم مکان

۵- اسم مبالغة

انواع اسم مشتق

اسم معرفه و اسم نکره

اسم نکره: به اسمی که برای شنونده ناشناخته باشد و علامت آن «تنوین _____» است و در ترجمه از «ی، یک» استفاده میشود.

مانند: طالب: دانش آموزی، یک دانش آموز

اسم معرفه: به اسمی که نزد شنونده و گوینده شناخته شده باشد. و ویژگی آن «الـ و عَلم» بودن است.

۱- معرفه به «الـ»

۲- معرفه به «عَلم»

اسم های معرفه در زبان عربی عبارتند از:

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

تحلیل صرفی فعل:

۱- نوع فعل: (ماضی، مضارع، امر، نهی، مستقبل و.....) ۲- صیغه فعل

۳- ثلاثی مجرد یا مزید ۴- لازم یا متعدی

۵- معرب یا مبنی ۶- معلوم یا مجهول

نوع فعل

زمان	جنس	ضمير	عدد	فعل ماضي	فعل ماضي منفي
صيغه هاي غايب	مذكر	هُوَ	مفرد	ذَهَبَ (لِلغَائِبِ) (رفت)	مَا ذَهَبَ (نرفت)
		هُمَا	مثنى	ذَهَبَا (لِلغَائِبَيْنِ) (رفتند)	مَا ذَهَبَا (نرفتند)
		هُمْ	جمع	ذَهَبُوا (لِلغَائِبِينَ) (رفتند)	مَا ذَهَبُوا (نرفتند)
	مؤنث	هِيَ	مفرد	ذَهَبَتْ (لِلغَائِبَةِ) (رفت)	مَا ذَهَبَتْ (نرفت)
		هُمَا	مثنى	ذَهَبَتَا (لِلغَائِبَتَيْنِ) (رفتند)	مَا ذَهَبَتَا (نرفتند)
		هُنَّ	جمع	ذَهَبْنَ (لِلغَائِبَاتِ) (رفتند)	مَا ذَهَبْنَ (نرفتند)
صيغه هاي مخاطب	مذكر	أَنْتَ	مفرد	ذَهَبْتَ (لِلْمَخَاطَبِ) (رفتي)	مَا ذَهَبْتَ (نرفتي)
		أَنْتُمَا	مثنى	ذَهَبْتُمَا (لِلْمَخَاطَبَيْنِ) (رفتيد)	مَا ذَهَبْتُمَا (نرفتيد)
		أَنْتُمْ	جمع	ذَهَبْتُمْ (لِلْمَخَاطِبِينَ) (رفتيد)	مَا ذَهَبْتُمْ (نرفتيد)
	مؤنث	أَنْتِ	مفرد	ذَهَبْتِ (لِلْمَخَاطَبَةِ) (رفتي)	مَا ذَهَبْتِ (نرفتي)
		أَنْتُمَا	مثنى	ذَهَبْتُمَا لِلْمَخَاطَبَتَيْنِ (رفتيد)	مَا ذَهَبْتُمَا (نرفتيد)
		أَنْتُنَّ	جمع	ذَهَبْتُنَّ (لِلْمَخَاطَبَاتِ) رفتيد	مَا ذَهَبْتُنَّ (نرفتيد)
	وَحده	أَنَا	مفرد	ذَهَبْتُ (لِلْمُتَكَلِّمِ وَحده) (رفتم)	مَا ذَهَبْتُ (نرفتم)
		نَحْنُ	جمع	ذَهَبْنَا (لِلْمُتَكَلِّمِ مَعَ الْغَيْرِ) (رفتيم)	مَا ذَهَبْنَا (نرفتيم)
	مَعَ الْغَيْرِ				

نام صیغه	فعل مضارع	فعل مضارع منفي	فعل مضارع منصوب	فعل مضارع مجزوم	امر	نهي
لِلْغَائِبِ	يَذْهَبُ (می‌رود)	لَا يَذْهَبُ (نمی‌رود)	أَنْ يَذْهَبَ (که برود)	لَمْ يَذْهَبْ (نرفت)		
لِلْغَائِبِينَ	يَذْهَبَانِ (می‌روند)	لَا يَذْهَبَانِ (نمی‌روند)	أَنْ يَذْهَبَا (که بروند)	لَمْ يَذْهَبَا (نرفتند)		
لِلْغَائِبِينَ	يَذْهَبُونَ (می‌روند)	لَا يَذْهَبُونَ (نمی‌روند)	أَنْ يَذْهَبُوا (که بروند)	لَمْ يَذْهَبُوا (نرفتند)		
لِلْغَائِبَةِ	تَذْهَبُ (می‌رود)	لَا تَذْهَبُ (نمی‌رود)	أَنْ تَذْهَبَ (که برود)	لَمْ تَذْهَبْ (نرفت)		
لِلْغَائِبَتَيْنِ	تَذْهَبَانِ (می‌روند)	لَا تَذْهَبَانِ (نمی‌روند)	أَنْ تَذْهَبَا (که بروند)	لَمْ تَذْهَبَا (نرفتند)		
لِلْغَائِبَاتِ	يَذْهَبْنَ (می‌روند)	لَا يَذْهَبْنَ (نمی‌روند)	أَنْ يَذْهَبْنَ (که بروند)	لَمْ يَذْهَبْنَ (نرفتند)		
لِلْمَخَاطَبِ	تَذْهَبُ (می‌روی)	لَا تَذْهَبُ (نمی‌روی)	أَنْ تَذْهَبَ (که بروی)	لَمْ تَذْهَبْ (نرفتی)	إِذْهَبْ (برو)	لَا تَذْهَبْ نرو
لِلْمَخَاطِبِينَ	تَذْهَبَانِ (می‌روید)	لَا تَذْهَبَانِ (نمی‌روید)	أَنْ تَذْهَبَا (که بروید)	لَمْ تَذْهَبَا (نرفتید)	إِذْهَبَا بروید	لَا تَذْهَبَا نروید
لِلْمَخَاطِبِينَ	تَذْهَبُونَ (می‌روید)	لَا تَذْهَبُونَ (نمی‌روید)	أَنْ تَذْهَبُوا (که بروید)	لَمْ تَذْهَبُوا (نرفتید)	إِذْهَبُوا بروید	لَا تَذْهَبُوا نروید
لِلْمَخَاطِبَةِ	تَذْهَبِينَ (می‌روی)	لَا تَذْهَبِينَ (نمی‌روی)	أَنْ تَذْهَبِي (که بروی)	لَمْ تَذْهَبِي (نرفتی)	إِذْهَبِي برو	لَا تَذْهَبِي نرو
لِلْمَخَاطِبَتَيْنِ	تَذْهَبَانِ (می‌روید)	لَا تَذْهَبَانِ (نمی‌روید)	أَنْ تَذْهَبَا (که بروید)	لَمْ تَذْهَبَا (نرفتید)	إِذْهَبَا بروید	لَا تَذْهَبَا نروید
لِلْمَخَاطِبَاتِ	تَذْهَبْنَ (می‌روید)	لَا تَذْهَبْنَ (نمی‌روید)	أَنْ تَذْهَبْنَ (که بروید)	لَمْ تَذْهَبْنَ (نرفتید)	إِذْهَبْنَ (بروید)	لَا تَذْهَبْنَ نروید
لِلْمَتَكَلِّمِ وَحْدَهُ	أَذْهَبُ (می‌روم)	لَا أَذْهَبُ (نمی‌روم)	أَنْ أَذْهَبَ (که بروم)	لَمْ أَذْهَبْ (نرفتم)		
لِلْمَتَكَلِّمِ مَعَ الْغَيْرِ	نَذْهَبُ (می‌رویم)	لَا نَذْهَبُ (نمی‌رویم)	أَنْ نَذْهَبَ (که برویم)	لَمْ نَذْهَبْ (نرفتیم)		

ثلاثي مجرد و ثلاثي مزید

۱- ثلاثي مجرد: فعلی که «مفرد مذكر غایب» آن از سه حرف اصلی تشکیل شده است و دارای حروف زائد نیست. مانند: جَلَسَ، يَذْهَبُونَ، سَنَجْلِسُ

۲- ثلاثي مزید: فعلی است که «مفرد مذكر غایب» آن علاوه بر سه حرف اصلی دارای حروف زائد نیز است.

نام باب	ماضي	مضارع	امر	مصدر
استفعال	إِسْتَفْعَلَ	يَسْتَفْعِلُ	إِسْتَفْعِلْ	إِسْتِفْعَال
افتعال	إِفْتَعَلَ	يِفْتَعِلُ	إِفْتَعِلْ	إِفْتِعَال
انفعال	إِنْفَعَلَ	يِنْفَعِلُ	إِنْفَعِلْ	إِنْفِعَال
افعال	أَفْعَلَ	يُفْعِلُ	أَفْعِلْ	إِفْعَال
تفاعّل	تَفَاعَلَ	يَتَفَاعَلُ	تَفَاعَلْ	تَفَاعُل
تَفَعَّل	تَفَعَّلَ	يَتَفَعَّلُ	تَفَعَّلْ	تَفَعُّل
تفعیل	فَعَّلَ	يُفَعِّلُ	فَعِّلْ	تَفْعِيل

فعل لازم یا متعدی

۱- فعل لازم: فعلی است که معنایش با فاعل کامل میشود. و پرسش چه کسی؟ چه چیزی؟ در برابر فعل قرار میدهم و اگر معنایش کامل شد، فعل لازم است.

جاء الطالبُ: جاء فعل لازم/ الطالبُ: فاعل و مرفوع

دانش آموز آمد. چه کسی آمد؟ دانش آموز

۲- فعل متعدی: فعلی که علاوه بر فاعل به مفعول نیاز دارد، فعل متعدی گفته میشود. و پرسش چه کسی را؟ چه چیزی را؟ در برابر فعل قرار میدهم و اگر معنایش کامل شد، فعل متعدی است.

كَتَبَتْ فاطمةُ الرسالةَ: كَتَبَتْ: فعل متعدی/ فاطمةُ: فاعل و مرفوع / الرسالةُ: مفعول و منصوب

فاطمه نامه را نوشت. چه چیزی را نوشت؟ نامه را

فعل معرب یا مبنی

۱- فعل مبنی: تمام ۱۴ صیغه های فعل ماضی، ۶ صیغه فعل امر، صیغه ۶ و ۱۲ فعل مضارع یعنی صیغه های جمع مؤنث مضارع مبنی هستند.

۲- فعل معرب: فعل مضارع معرب می باشد، بجز «صیغه های ۶ و ۱۲ جمع مؤنث مضارع».

فعل معلوم و فعل مجهول

۱- فعل معلوم: به فعلی که فاعل آن مشخص است «فعل معلوم» میگویند.

مانند: خَلَقَ اللهُ الْإِنْسَانَ: خداوند انسان را آفرید.

خَلَقَ: فعل معلوم / الله: فاعل و مرفوع / الْإِنْسَانَ: مفعول و منصوب

۲- فعل مجهول: به فعلی که فاعل آن مشخص نباشد «فعل مجهول» میگویند.

مانند: خُلِقَ الْإِنْسَانُ: انسان آفریده شد.

خُلِقَ: فعل مجهول / الْإِنْسَانُ: نائب فاعل

تحلیل صرفی حرف:

۱- نوع حرف ۲- مبنی بودن

۱- نوع حرف: حرف جر (ب، علی، إلى، /، حرف ناصبه: أن، لَنْ، كَيْ، / حرف جازمه: لَمْ، لَ / لا

حروف مشبهه: أَنْ، كَأَنَّ، / لای نفی جنس: لا «

۲- مبنی بودن: تمامی حروف مبنی هستند.

الإعراب: (نقش)

اعراب: یعنی ذکر نقش و حالتی که کلمه در جمله دارد. به نقش ها و حرکت های کلمات زیر دقت کنید:

مرفوعات (أَنْ وَنَ)	منصوبات (أَنَّ، يَنْ، يَنْ)	مجرورات (أَنْ، يَنْ، يَنْ)
۱- مبتدا	۱- مفعول	۱- مجرور به حرف جر
۲- خبر (از نوع مفرد)	۲- خبر افعال ناقصه	۲- مضاف الیه
۳- فاعل	۳- اسم حروف مشبهه بالفعل	
۴- نائب فاعل	۴- اسم «لا» نفي جنس	
۵- اسم افعال ناقصه	۵- حال	
۶- خبر حروف مشبهه بالفعل	۶- مستثني	
۷- خبر «لا» نفي جنس	۷- مفعول مطلق	
	۸- منادي	

سوال هماهنگ درس : عربی پایه : دوازدهم رشته : علوم انسانی عنوان درس : الداء و الدواء شماره درس : ۱	باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان فارس	تاریخ برگزاری : ساعت شروع : مدت پاسخگویی : ۷۵ دقیقه نام و نام خانوادگی طراح : افسانه باقری تعداد صفحات : ۳ صفحه
--	---	--

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۱	ترجم الكلمات التي تحتها خط. ۱- هل سوى لحم وعظم. ۲- بل تراهم من طينة. ۳- خذوا الحق من أهل الباطل. ۴- هذا يوم البعث.	۱
۲	اكتب في الفراغ الكلمتين المترادفتين و الكلمتين المتضادتين. (كلمتان زائدتان) (المرض، الحسنه، الداء، زعم، السيئه، أسوأ) المترادف = / المتضاد #	۰/۵
۳	عين الكلمة الغريبة في المعنى. العصب ☐ اللحم ☐ الكهرباء ☐ العظم ☐	۰/۲۵
۴	اكتب جمع الكلمة التي تحتها خط. أترعم أنك جرم صغير ()	۰/۲۵
۵	ترجم الجمل التالية إلى الفارسية. ۱- الناس من جهة الآباء أكفاء أبوهم آدم و الأم حواء (۰/۷۵). ۲- لاسوء أسوأ من الكذب. (۰/۵) ۳- ترى الناس خلقوا من طينة. (۰/۵) ۴- لاتغضب، فإن الغضب مفسدة. (۰/۵) ۵- إنا جعلناه قرآنا عربيا لعلكم تعقلون. (۰/۷۵) ۶- كأن إرضاء الناس غاية لاتدرک. (۰/۵) ۷- أيها الفاجر جهلاً بالنسب إنما الناس لأم و لأب (۰/۷۵) ۸- و لا يحزنک قولهم إن العزة لله جميعاً. (۰/۷۵) ۹- و جادلهم بالتی هی أحسن إن ربک هو أعلم بمن ضل عن سبيله. (۰/۷۵) ۱۰- لاتسبوا الناس فتکسبوا العداوة بينهم. (۰/۵) ۱۱- إن الله لذوفضل علی الناس ولكن أكثر الناس لايشکرون. (۰/۷۵)	۷

۶	اِتَّخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ. ۱- كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، فَإِنَّمَا هُوَ دَاءٌ وَ لَا بَرَكَةٌ فِيهِ. الف) هر غذایی که نام خدا را بر آن یاد نکنی قطعاً یک بیماری است و برکتی ندارد. O ب) هر غذایی که نام خدا بر آن یاد نشود آن فقط بیماری است و هیچ برکتی در آن نیست. O ۲- وَلَا تَسْبُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ... الف) و کسانی را که به جای خدا فرا می خوانند دشنام ندهید... O ب) و به کسانی که به جای خدا فرا می خوانند نباید دشنام بدهند... O	۱
۷	كَمِّلِ الْفَرَائِغَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ. الف) كَانَهُمْ بَنِيَانٌ مَرَّصُوصٌ: أَنَهَا سَاخْتَمَان هَسْتَنْد. ب) وَ يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تَرَابًا: وَ كَافِرٌ مِي گُوید ای مِنْ خَاك هَسْتَنْد.	۱
۸	ترجم الأفعال و الكلمات التي تحتها خط: ۱- اِكْتَسَبَ: كَسْب كرد ۲- يَحْزَنُ: ناراحت می کند ۳- قَطَعَ: برید ۴- أَحْسَنَ: نیکی کرد ۵- أَبْصَرَ: نگاه کرد ۶- اسْتَغْفَرَ: آمرزش خواست اِكْتَسَبُوا الصَّدَاقَةَ بَيْنَهُمْ. لَا تَحْزَنُ الْوَالِدِينَ. كَانَا يَقْطَعَانِ. أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ. النَّاسُ كَانُوا يَبْصِرُونَ الدَّوَاءَ لَا يَسْتَغْفِرُونَ.	۱/۵
۹	عَيْنِ اسْمِ الْفَاعِلِ وَ اسْمِ التَّفْضِيلِ وَ اسْمِ الْمُبَالَغَةِ وَ اسْمِ الْمَفْعُولِ فِي الْجُمْلَةِ التَّالِيَةِ. ۱- لَا كَنْزٌ أَغْنَى مِنَ الْقَنَاعَةِ. ۲- النَّحَاسُ عَنَصَرٌ فَلْزِيٌّ مَوْصِلٌ لِلْحَرَارَةِ. ۳- إِنَّكَ أَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ. ۴- وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَفْفًا مَحْفُوظًا.	۱
۱۰	عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌ. قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.	۱
۱۱	عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌ: لَا تَطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ . لَا تَطْعِمُوا: الف- فَعْلٌ مُضَارِعٌ (فَعْلٌ نَهْيٌ) - مَعْلُومٌ - ثَلَاثِيٌّ مُزِيدٌ (بَابُ إِفْعَالٍ) ب- فَعْلٌ مُضَارِعٌ (فَعْلٌ نَفْيٌ) - مَجْهُولٌ - ثَلَاثِيٌّ مُجَرَّدٌ الْمَسَاكِينُ : الف- اسْمٌ - مُفْرَدٌ - مَذَكَّرٌ - مَعْرَفٌ بِالْأَلِفِ ب- اسْمٌ - جَمْعُ التَّكْسِيرِ (مُفْرَدَةٌ مُسَكِّينٌ) - مَعْرَفٌ بِهَ الِ	۵/۱

١٢	عين الصحيح : الف- ألا تعلم... الصبر مفتاح الفرج؟ ب- إن رحمت الله... من المحسنين . لكن أن لا قريب قريب قريب لا	٥/
١٣	عين «لا النافية للجنس» و«الحروف المشبهة بالفعل» في العبارات التالية. ١- لا علم لنا إلا ما علمتنا. ٢- لا جهاد كجهاد النفس. ٣- كأن إرضاء الناس غاية لا تدرك ولا شك فيه. ٤- تمنى المزارع ليت المطر ينزل. لا النافية للجنس:(..... ، ،) الحروف المشبهة بالفعل:(..... ،)	١/٢٥
١٤	ضع في الفراغ الكلمة المناسبة . الف- فهذا يوم البعث كم كنتم لاتعلمون (إن- ولكن- كأن) ب- هذا التمرين سهل و أكثر الزملاء خائفون (ليت-إن-لكن) ج- أحسن الحسن الخلق الحسن. (إن - أن - لكن) د- لماذا يبكي الطفل؟ جائع . (أنه- لأنه - ليت) هـ- المشتري متردد في شراء البضاعة. (كأن- أن - ليت)	١/٢٥
١٥	عين الجملة الصحيحة و غير الصحيحة حسب الحقيقة و الواقع. ✓ x ١- العظم خيط أبيض في الجسم يجري فيه الحس. ٢- جهاد النفس أفضل جهاد للانسان.	٥/
١٦	ضع في الفراغ الكلمة المناسبة . (واصل-الياقوت - حوائج - الحظ) ألف- ليت المسافر اليوم . ب- إعلموا أن الناس إليكم من نعم الله عليكم.	٥/
١٧	اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة: الفقر هو الداء القديم و الجديد و المستمر و هو داء ما صنع له دواء. السبب الرئيسي (اصلی) للفقر هو تسلط الأغنياء على الفقراء. نتيجة انتشار الفقر في البلاد هو استعمار الدول و نهب (غارت) ثرواتها. الأسئلة : (١) ما هو نتيجة انتشار الفقر في البلاد؟ (٢) ما هو السبب الرئيسي للفقر؟	١
	« أتمنى لكم النجاح» @Tastivision	٢٠

درس : عربی

پایه :

رشته :

شماره درس :

تاریخ امتحان :

در این قسمت چیزی ننویسید

باسمه تعالی

معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و

پرورش

دفتر آموزش متوسطه نظری

دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی

مستقر در استان فارس

طراحی شده در استان فارس

شماره داوطلب :

نام

نام خانوادگی :

نام آموزشگاه :

نام شهر/ منطقه / ناحیه :

ساعت شروع :

تعداد صفحات :

ردیف	پاسخنامه	بارم
۱	۱- ۲- ۳- ۴-	۱
۲	 =#	۵/۰
۳		۲۵/۰
۴		۲۵/۰
۵	۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶- ۷- ۸- ۹- ۱۰- ۱۱-	۷
۶	۱- ۲-	۱
۷	الف- ب-	۱
۸	۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶-	۵/۱
۹	۱- ۲- ۳- ۴-	۱
۱۰		۱

در این قسمت چیزی ننویسید

تصحیح اول
با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تصحیح دوم
با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تصحیح سوم
با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

نمرات
رسیدگی به اعتراضات

با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

۵/	۱- ۲-	۱۱	
۵/	الف- ب-	۱۲	
۱/۲۵	۱- ۲-	۱۳	
۱/۲۵	الف- ب- ج- د-	۱۴	
۵/	۱- ۲-	۱۵	
۵/	الف- ب-	۱۶	
۱	۱- ۲-	۱۷	

تاریخ برگزاری :
ساعت شروع :
مدت پاسخگویی : ۷۵ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح : افسانه باقری
تعداد صفحات : ۲

باسمه تعالی
معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
دفتر آموزش متوسطه نظری
دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی
مستقر در استان فارس
طراحی شده در استان فارس

سوال هماهنگ درس : عربی
پایه : دوازدهم
رشته : علوم انسانی
عنوان درس : الداء و الدواء
شماره درس : ۱

ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۱	۱- استخوان ۲- گل ۳- بگیرید ۴- رستاخیز	۱
۲	المرض = الداء الحسنة # السيئة	۵/۰
۳	الكهرباء	۲۵/۰
۴	اجرام	۲۵/۰
۵	۱- مردم از جهت پدران و نیکان یکسان اند پدرشان آدم و مادرشان حواست ۷۵/۰. ۲- هیچ بدی بدتر از دروغ گفتن نیست. ۵/۰. ۳- مردم رامی بینی که از گلی خلق شده اند. ۵/۰. ۴- خشمگین نشو پس قطعاً خشم مایه تباهی است. ۵/۰. ۵- بی گمان ما آن را قرآنی به زبان عربی قرار دادیم امید است شما خردورزی کنید. ۷۵/۰. ۶- گویی راضی کردن مردم هدفی است که به دست آورده نمی شود. ۵/۰. ۷- ای افتخار کننده به اصل و نسب از روی نادانی، مردم فقط از یک پدر و مادرند. ۷۵/۰. ۸- گفتارشان نباید تو را اندوهگین کند. قطعاً عزت همگی از آن خداست. ۷۵/۰. ۹- با آنان به شیوه ای که نکوتر است بحث کن قطعاً پروردگارت به حال کسی که از راهش گم شده داناتر است. ۷۵/۰. ۱۰- مردم را دشنام ندهید که (دراین صورت) دشمنی را میان آنها بدست می آورید. ۵/۰. ۱۱- بی گمان خدا دارای بخشش بر مردم است ولی بیشتر مردم سپاسگزاری نمی کنند. ۷۵/۰.	۷
۶	۱- ب ۲- الف	۱
۷	الف) مانند- استوار ب) کاش - بودم	۱
۸	۱- کسب کنید ۲- ناراحت نمی کند ۳- می پریدند ۴- نیکی کنید ۵- نگاه می کردند ۶- آمرزش نمی خواهند	۵/۱
۹	۱- أغنى : اسم تفضیل ۲- موصول : اسم فاعل ۳- علام : اسم مبالغه ۴- محفوظاً : اسم مفعول	۱
۱۰	الله : اسم أن علی کل : جار و مجرور شیء : مضاف الیه قدیر : خبر إن	۱
۱۱	لا تطعموا : الف المساکین : ب	۵/۰
۱۲	الف- أن ب- قریب	۵/۰

۱۳	۱- لا علم - لا جهاد - لا شك ۲- كان - ليت حروف مشبهة بالفعل	۱/۲۵
۱۴	الف- ولكن ب- لكن ج- إن د- لأنه ه- كان	۱/۲۵
۱۵	۱- غلط ۲- صحيح	۵/.
۱۶	الف- واصل ب- حوائج	۵/.
۱۷	۱- نتيجة انتشار الفقر في البلاد هو استعمار الدول ونهب ثرواتها. / ۵. ۲- السبب الرئيسي للفقر هو تسلط الاغنياء على الفقراء. / ۵.	۱

جمع: ۲۰ نمره

باسمه تعالی		سوال هماهنگ درس : عربی
معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش		پایه : دوازدهم
دفتر آموزش متوسطه نظری		رشته : انسانی
دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی		عنوان درس : الوجه النافع
مستقر در استان فارس		شماره درس : دوم
طراحی شده در استان آذربایجان شرقی		
تاریخ برگزاری :		
ساعت شروع :		
مدت پاسخگویی : ۷۰ دقیقه		
نام و نام خانوادگی طراح : حمیده سلماسیه		
تعداد صفحات: ۲		
ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد)	بارم
۱	ترجم الكلمات: ۱- المتفرج يشجع فريقة. ۲- فقد واصل عمله دؤوبا. ۳- بنی سور عظیم حول الصین . ۴- الزرافة لیست لها أحبال صوتية .	۱
۲	عین المتضاد و المترادف: (الأحر - السبات - خيبة الأمل - البيع - الرجاء - النوم الخفيف) (كلمتان زائدتان) ۱- = ۲- ≠	۰/۵
۳	عین الكلمة الغريبة في المعنى: الأصدقاء الأحياء الأقرباء الأربعاء	۰/۲۵
۴	اكتب جمع الكلمة التي تحتها خط: طیسفون كانت عاصمة الساسانيين . ()	۰/۲۵
۵	ترجم هذه العبارات بالفارسية: ۱- إهتم ألفرد منذ صغره بهذه المادة وعمل على تطويرها . ۲- الحوت يُصاد لاستخراج الزيت من كبده . ۳- أقبل على شرائه رؤساء شركات البناء . ۴- أقوى الناس من عفا عدوه مُقدراً . ۵ - مات التاجر الذي أصبح غنياً من خلال إيجاد طرق لقتل المزيد من الناس . ۶ - هذه الحادثة لم تضعف عزمه .	۵
۶	انتخب الترجمة الصحيحة: ۱ - شاهدت قاسماً و هو يطالع بين الشجرتين . الف) قاسم را مشاهده کردم که بین دو درخت مطالع می کند. ☐ ب) قاسم را مشاهده نمودم در حالی که بین دو درخت مطالعه می کرد. ☐ ۲ - تُمنح جائزة نوبل في كل سنة إلى من يُفيد البشرية. الف) جایزه نوبل در هر سال به کسی که به بشریت سود می رساند بخشیده می شود. ☐ ب) جایزه نوبل را در هر سال به هر کسی که به بشر سود رسانده، می بخشند. ☐	۱
۷	كَمِّل الفراغات في الترجمة الفارسية: ۱- لا تسلب ☐ جلب شعيرة من نملة. از مورچه ای ۲- انفجر المختبر و انهدم على رأس أخيه الأصغر منفجر شد و بر سر ویران شد.	۱
۸	ترجم هذه العبارات حسب قواعد الحال: ۱- (يا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً) ۲- تَجْتَهِدُ الطالبة في أداء واجباتها راضية وتساعد أمها.	۱

٩	ترجم الأفعال التي تحتها خط مستعيناً بالمصادر . تذكر: به ياد آوردن ← أتذكرُك يا زميلي . (.....) تكتب - نامه نگاری کردن ← الزميلان تكتبان (.....) امتناع: خودداری کردن ← لا تمتنعوا عن الأكل (.....)	١/٥															
١٠	عين نوع الكلمات التي تحتها خط: (اسم الفاعل - اسم المفعول - اسم التفضيل - اسم المبالغة) أحسنوا إن الله يحب المحسنين. لأن الإحسان خير الأمور . يا مستضعفي العالم توكلوا على الله الجبار.	١															
١١	للإعراب و التحليل الصرفي: العمال المجتهدون يشتغلون في المصنع و هم فرحون.	٢															
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الكلمة</th><th>التحليل الصرفي</th><th>المحل الإعرابي</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>العمال</td><td>أ. اسم فاعل، جمع تكسير و مفردة، العامل ب. اسم مبالغة، جمع مذكر سالم، معرف بال</td><td>مبتدأ ☐ فاعل ☐</td></tr> <tr> <td>المجتهدون</td><td>أ. اسم فاعل، جمع مذكر سالم، معرف بال ب. اسم مفعول، منتهى، مذكر، نكرة</td><td>صفة ☐ مضاف إليه ☐</td></tr> <tr> <td>فرحون</td><td>أ. اسم - جمع مذكر - نكرة ب. فعل ماضٍ، مجهول</td><td>خبر ☐ فاعل ☐</td></tr> <tr> <td>المصنع</td><td>أ. اسم مفعول، مفردة، معرف بال ب. اسم مكان، مفردة، مذكر، معرفة</td><td>مضاف إليه ☐ مجرور بحرف جر (في المصنع جار ومجرور) ☐</td></tr> </tbody> </table>			الكلمة	التحليل الصرفي	المحل الإعرابي	العمال	أ. اسم فاعل، جمع تكسير و مفردة، العامل ب. اسم مبالغة، جمع مذكر سالم، معرف بال	مبتدأ ☐ فاعل ☐	المجتهدون	أ. اسم فاعل، جمع مذكر سالم، معرف بال ب. اسم مفعول، منتهى، مذكر، نكرة	صفة ☐ مضاف إليه ☐	فرحون	أ. اسم - جمع مذكر - نكرة ب. فعل ماضٍ، مجهول	خبر ☐ فاعل ☐	المصنع	أ. اسم مفعول، مفردة، معرف بال ب. اسم مكان، مفردة، مذكر، معرفة	مضاف إليه ☐ مجرور بحرف جر (في المصنع جار ومجرور) ☐
الكلمة	التحليل الصرفي	المحل الإعرابي															
العمال	أ. اسم فاعل، جمع تكسير و مفردة، العامل ب. اسم مبالغة، جمع مذكر سالم، معرف بال	مبتدأ ☐ فاعل ☐															
المجتهدون	أ. اسم فاعل، جمع مذكر سالم، معرف بال ب. اسم مفعول، منتهى، مذكر، نكرة	صفة ☐ مضاف إليه ☐															
فرحون	أ. اسم - جمع مذكر - نكرة ب. فعل ماضٍ، مجهول	خبر ☐ فاعل ☐															
المصنع	أ. اسم مفعول، مفردة، معرف بال ب. اسم مكان، مفردة، مذكر، معرفة	مضاف إليه ☐ مجرور بحرف جر (في المصنع جار ومجرور) ☐															
١٢	انتخب الفعل المناسب لل الفراغ: الف) يا حبيبي أنت في حياتك . (لا يحزن - لا تحزن) ب) المسافرون إلى المطار متأخرين . (وصل - وصلوا - وصلا)	٥/٠															
١٣	ميز الحال: ١- (لا تهنوا و لا تحزنوا و أنتم الأعلون) ٢- أجب عن سؤال المعلم مبتسماً.	١															
١٤	عين الصحيح حسب الحقيقة و الواقع: ✓ × ١- إن المخترعات الحديثة ساعدت البشر لتسهيل أمور الحياة . ٢- الذين حصلوا على جوائز نوبل خلال السنوات الماضية كانوا كلهم أهلاً لذلك . ٣- حزام الأمان شريط يستعمله ركاب الطائرات للنجاة من الخطر .	١/٥															
١٥	ضع في الفراغ كلمة مناسبة للتوضيحات التالية : (الشعيرة - النفق - الجلب - المنجم - الجرادة) الف) حبة النبات (ب) حشرة تأكل المحاصيل الزراعية ج) قشر النبات و خشبه . (د) ممر تحت الأرض أو في الجبل طوله أكثر من عرضه ؛ له مدخل و مخرج .	١															
١٦	اقرأ النص ثم أجب عما طلب منك : بعد أن اخترع نوبل الديناميت إزدادت الحروب و كثرت أدوات القتل و التخريب بهذه المادة و إن كان غرضه من اختراعه مساعدة الإنسان في مجال الإعمار و البناء لا الحرب . ١- ما هو هدف نوبل من اختراع الديناميت ؟ ٢- من اخترع الديناميت ؟ ٣- أكتب: أ. مفرد الحروب ب. جمع المادة	١/٥															
	وفقكم الله	٢٠															

درس : عربی

پایه: دوازدهم

رشته : علوم انسانی

شماره درس : درس دوم

تاریخ امتحان :

در این قسمت چیزی ننویسید

باسمه تعالی
معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
دفتر آموزش متوسطه نظری
دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی
مستقر در استان فارس
طراحی شده در استان آذربایجان شرقی

شماره داوطلب :

نام

نام خانوادگی :

نام آموزشگاه :

نام شهر / منطقه / ناحیه :

ساعت شروع :

تعداد صفحات: ۲ صفحه

ردیف	پاسخنامه	بارم
۱	۱- ۲- ۳- ۴-	۱
۲	۱- = ۲- ≠	۰/۵
۳		۰/۲۵
۴		۰/۲۵
۵	۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶-	۵
۶	۱- ۲-	۱
۷	۱- ۲-	۱
۸	۱- ۲-	۱
۹	۱- ۲- ۳-	۱/۵
۱۰		۱
۱۱	الف- ب- الف- ب- الف- ب- الف- ب-	۲
	ب-	۰/۵

در این قسمت چیزی ننویسید

تصحیح اول
با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تصحیح دوم
با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تصحیح سوم
با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

نمرات
رسیدگی به اعتراضات
با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

الف-
الف-
الف-
الف-

۱۲ الف-

۱	-۲-۱ ۱۳
۱/۵	-۳-۲-۱ ۱۴
۱	الف - ب - ج - د - ۱۵
۱/۵	-۱ ۱۶-۲-۳ الف - ب - ۱۷

سوال هماهنگ درس : عربی
پایه : دوازدهم
رشته : علوم انسانی
عنوان درس : الوجه النافع
شماره درس : درس دوم

باسمه تعالی
معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
دفتر آموزش متوسطه نظری
دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی
مستقر در استان فارس
طراحی شده در استان آذربایجان شرقی

تاریخ برگزاری :
ساعت شروع :
مدت پاسخگویی :
نام و نام خانوادگی طراح : حمیده
سلماسیه
تعداد صفحات : ۲ صفحه

ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۱	ترجم الکلمات: هر مورد ۲۵٪ ۱- المنفرج. (تماشاچی) ۲- دووبا (پشتکار) ۳- سور (دیوار) ۴- اقبال (تارها)	۱
۲	عین المتضاد و المترادف: (الأحقر - السبات - خيبة الأمل - البيع - الرجاء - النوم الخفيف) هر مورد ۲۵٪ ۱- (السبات = النوم الخفيف) ۲- (خيبة الأمل ≠ الرجاء)	۰/۵
۳	عین الكلمة الغريبة في المعنى: الأصدقاء الأحياء الأقرباء الأربعة ☒	۰/۲۵
۴	اكتب جمع الكلمة التي تحتها خط: ← طيسفون كانت عاصمة الساسانيين. (عواصم)	۰/۲۵
۵	ترجم هذه العبارات بالفارسية: ۱ و ۵ هر مورد ۱ نمره - ۲ و ۳ و ۴ و ۶ هر مورد ۰/۷۵ ۱- ألفرد از زمان کودکی به این ماده اهتمام ورزید و برای بهینه سازی آن کار کرد. ۲- نهنگ برای خارج کردن روغن از کبدش شکار می شود. ۳- رؤسای شرکت های ساختمانی برای خریدنش روی آوردند. ۴- قوی ترین مردم کسی است که دشمنش را در توانمندی عفو کند. ۵- تاجری که از خلال ایجاد راه هایی برای کشتن بسیاری از مردم ثروتمند شد ۶- این حادثه اراده اش را ضعیف نکرد.	۵
۶	انتخب الترجمة الصحيحة: هر مورد ۰/۵ ۱- شاهدت قاسماً و هو يطالع بين الشجرتين. الف) قاسم را مشاهده کردم که بین دو درخت مطالع می کند. ☐ ب) قاسم را مشاهده نمودم در حالی که بین دو درخت مطالعه می کرد. ☒ ۲- تمنح جائزة نوبل في كل سنة إلى من يفيد البشرية. الف) جائزة نوبل را در هر سال به کسی که به بشر سود رسانده می بخشند. ☐ ب) جائزة نوبل هر سال به کسی که به بشریت سودمی رساند بخشیده می شود ☒	۱
۷	کمل الفراغات في الترجمة الفارسية: هر مورد ۲۵٪ ۱- لا تسلب جلب شعيرة من نملة از مور چه ای (پوست جویی) (به زور نگیر) ۲- انفجر المختبر وإنهدم على رأس أخيه الأصغر منفجر شد و بر سر (برادر کوچک ترش)	۱
۸	ترجم هذه العبارات : هر مورد ۱ ۱- (يا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً) ای نفس آرام، با خشنودی و پسندیده شده به سوی پروردگارت باز گرد. ۲- تجتهد الطالبة في أداء واجباتها راضية وتساعد أمها. دانش آموز در انجام تکالیفش با رضایت تلاش می کند و به مادرش کمک می کند.	۱

٩	ترجم ما تحته خط: هر مورد ٥٪ تذكر: به یاد آوردن - لا أتذكرک یا زمیلی : (به یاد نمی آورم) تکاتب: نامه نگاری کرد - الزمیلان تکاتباً : (نامه نگاری کردند) امتناع: خودداری کردن - کان الحرس قد امتنع . (خود داری کرده بود)	١/٥															
١٠	عین نوع الكلمات التي تحتها خط: (اسم الفاعل - اسم المفعول - اسم التفضيل - اسم المبالغة) هر مورد ٥/٠ أحسنوا إن الله يحب <u>المُحْسِنِينَ</u> لأنَّ الإحسانَ <u>خيرُ</u> الأمور. یا <u>مُسْتَضعَفی</u> العالم توکلوا على الله <u>الجبار</u> . اسم فاعل اسم تفضيل اسم مفعول اسم مبالغة	١															
١١	لإعراب و التحليل الصرفي: <u>العمال المجتهدون يشتغلون في المصنع</u> . هر مورد ٥/٠ <table border="1"> <thead> <tr> <th>الكلمة</th><th>التحليل الصرفي</th><th>المحل الإعرابي</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>العمال</td><td>أ. اسم فاعل، جمع تكسير و مفردة: <u>العامل</u> ب. اسم مبالغة، جمع مذكر سالم، معرف بال</td><td>☐ مبتدأ ☐ فاعل</td></tr> <tr> <td>المجتهدون</td><td>أ. اسم فاعل، جمع مذكر سالم، معرف بال ب. اسم مفعول، متنى، مذكر، نكرة</td><td>☐ صفة ☐ مضاف إليه</td></tr> <tr> <td>فرحون</td><td>أ. اسم جمع مذكر - نكرة ب. فعل ماض، مجهول</td><td>☐ خبر ☐ فاعل</td></tr> <tr> <td>المصنع</td><td>أ. اسم مفعول، مفرد، معرف بال</td><td>☐ مضاف إليه ☐ مجرور بحرف جر (في المصنع: جار ومجرور)</td></tr> </tbody> </table>	الكلمة	التحليل الصرفي	المحل الإعرابي	العمال	أ. اسم فاعل، جمع تكسير و مفردة: <u>العامل</u> ب. اسم مبالغة، جمع مذكر سالم، معرف بال	☐ مبتدأ ☐ فاعل	المجتهدون	أ. اسم فاعل، جمع مذكر سالم، معرف بال ب. اسم مفعول، متنى، مذكر، نكرة	☐ صفة ☐ مضاف إليه	فرحون	أ. اسم جمع مذكر - نكرة ب. فعل ماض، مجهول	☐ خبر ☐ فاعل	المصنع	أ. اسم مفعول، مفرد، معرف بال	☐ مضاف إليه ☐ مجرور بحرف جر (في المصنع: جار ومجرور)	٢
الكلمة	التحليل الصرفي	المحل الإعرابي															
العمال	أ. اسم فاعل، جمع تكسير و مفردة: <u>العامل</u> ب. اسم مبالغة، جمع مذكر سالم، معرف بال	☐ مبتدأ ☐ فاعل															
المجتهدون	أ. اسم فاعل، جمع مذكر سالم، معرف بال ب. اسم مفعول، متنى، مذكر، نكرة	☐ صفة ☐ مضاف إليه															
فرحون	أ. اسم جمع مذكر - نكرة ب. فعل ماض، مجهول	☐ خبر ☐ فاعل															
المصنع	أ. اسم مفعول، مفرد، معرف بال	☐ مضاف إليه ☐ مجرور بحرف جر (في المصنع: جار ومجرور)															
١٢	انتخب الفعل المناسب للفراغ: ٥/٢٠ الف) یا حبیبی <u>لاتحزن</u> أنت فی حیاتک . ب) <u>وصل</u> المسافرون إلى المطار متأخرين.	٥/٠															
١٣	ميز الحال: هر مورد ٥/٠ ١ - أجب عن سؤال المعلم <u>مبتسما</u> . ٢-لاتهنوا ولا تحزنوا <u>وأنتم الأعلون</u> .	١															
١٤	عین الصحيح حسب الحقيقة و الواقع: ✓ × هر مورد ٥/٠ ١- إنَّ المخترعات الديثة ساعدت البشر لتسهيل أمور الحياة. ✓ ٢-الذين حصلوا على جوائز نوبل خلال السنوات الماضية كانوا كلهم أهلاً. × ٣- حزام الأمان شريط يستعمله ركاب الطائرات للنجاة من الخطر. ✓	١/٥															
١٥	ضع في الفراغ كلمة مناسبة للتوضيحات التالية: الف) (<u>الشعيرة</u> حبة النبات. ب) <u>الجرادة</u> حشرة تأكل المحاصيل الزراعية. ج) <u>الجلب</u> قشر النبات وخشبه. د) <u>النفق</u> ممر تحت الأرض أو في الجبل طوله أكثر من عرضه له مدخل مخرج.	١															
١٦	اقرأ النص ثم أجب عما طلب منك: هر مورد ٥/٠ بعد أن اخترع نوبل الديناميت ازدادت الحروب . وكثرت أدوات القتل و التخريب بهذه المادة وإن كان غرضه من إختراعه مساعدة الإنسان في مجال الإعمار و البناء لا الحرب . ١-ما هو هدف نوبل من إختراع الديناميت ؟ <u>كان غرضه مساعدة الإنسان في مجال الإعمار و البناء</u> . ٢-من إخترع الديناميت ؟ <u>نوبل</u> ٣- الف - مفرد الحروب : <u>الحرب</u> ب- جمع المادة: <u>المواد</u>	١/٥															
	وفقكم الله	٢٠															

تاریخ برگزاری : ساعت شروع : مدت پاسخگویی : نام و نام خانوادگی طراح : محمد امین شاصبم تعداد صفحات: ۳ صفحه	بسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان آذربایجان غربی/ بوکان	سوال هماهنگ درس: عربی پایه: دوازدهم رشته: انسانی عنوان درس: اسلوب استثناء شماره درس: ۳
بارم	سؤالات (پاسخنامه دارد)	
۱	مهارت واژه‌شناسی ۲ نمره ۱) تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الْمُعَيَّنَةِ: الف) صَنَعْتُ وَعَاءً جَمِيلاً مِنْ خَشَبٍ شَجَرَةَ الْجُوزِ. ب) طَلَبُ الْحَاجَةِ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهَا أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ.	
۰.۵	۲) ضَعْ عَلَامَةَ الْمُتَرَادِفِ أَوْ الْمُتَضَادِّ: (أ) أَعْتَقَ ... أَسَرَ (ب) حَزَنَ ... انْزَعَجَ	
۰.۲۵	۳) اِنتِخِبِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ: ○ الرِّصِيد ○ الرِّدَاء ○ الفِستَان ○ القَمِيص	
۰.۲۵	۴) اِکْتُبْ جَمْعَ الْکَلِمَةِ: الحَجَر	
۰.۵	مهارت ترجمه به فارسی ۹ نمره ۵. عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ: خَيْرُهَا بَيْنَ الْإِقَامَةِ مَعَهُ مُعَزَّزَةً، أَوِ الْعُودَةِ إِلَى قَوْمِهَا سَائِلَةً رَاضِيَةً. ○ الف) و او را میان ماندن همراه او با عزت، یا برگشتن به سوی قومش با سلامت و خوشنودی مختار کرد. ○ ب) و به او میان اقامت با او با عزت، یا بازگشت به سوی قومش با سلامت و خوشنودی اختیار داده شد. ۶. عَيْنِ الْخَطَأِ فِي التَّرْجَمَةِ: قَالَ انوشیروان مُتَعَجِّباً: أَيُّهَا الْفَلَّاحُ، أَتَأْمُلُ أَنْ تَعِيشَ حَتَّى تَأْكُلَ مِنْ ثَمَرِهَا؟ ○ أ) الف) انوشیروان تعجب‌کنان گفت: ای کشاورز، آیا امید داری که زندگی کنی تا از میوه‌اش بخوری؟ ○ ب) انوشیروان تعجب کرد و گفت: آیا امیدواری که زنده بمانی تا از میوه آن درخت بخوری؟	
۱	۷) كَمِّلِ التَّرْجَمَةَ فِي الْفَارْسِيَّةِ: الف) رَاحَ نَحْوَ وَالِدِهِ، فَقَبِلَهُ الْأَبُ وَ أَجْلَسَهُ عِنْدَهُ. فَرِحَ رَسُولُ اللَّهِ مِنْ عَمَلِهِ. به طرف پدرش ، پدر او را و او را کنار خودش نشاند. پیامبر خدا از کارش خوشحال شد. ب) كَانَتْ الشَّيْمَاءُ تَحْضُنُ النَّبِيَّ صَغِيرًا وَ تَلَاعِبُهُ. شیماء در کودکی پیامبر را و با او	
۷.۵	۸) تَرْجِمِ هَذِهِ الْعِبَارَاتِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ: الف) انْزَعَجَ رَسُولُ اللَّهِ وَ قَالَ: لِمَ تُفَرِّقُ بَيْنَ أَطْفَالِكَ؟ ب) اخْتَارَتِ الشَّيْمَاءُ قَوْمَهَا، فَأَعْتَقَهَا رَسُولُ اللَّهِ وَ أَرْسَلَهَا إِلَى قَوْمِهَا بِإِعْزَازٍ. ج) قَالَ الشَّيْخُ: غَرَسَ الْآخَرُونَ أَشْجَارًا، فَنَحْنُ أَكَلْنَا مِنْ ثَمَارِهَا. د) كُلُّ وَعَاءٍ يَضِيقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وَعَاءَ الْعِلْمِ؛ فَإِنَّهُ يَتَسَّعُ بِهِ	

سوال هماهنگ درس: عربی پایه : دوازدهم رشته : انسانی عنوان درس : اسلوب استثناء شماره درس : ۳	باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان آذربایجان غربی/ بوکان	تاریخ برگزاری : ساعت شروع : مدت پاسخگویی : نام و نام خانوادگی طراح : محمد امین شاصنم تعداد صفحات: ۳ صفحه
ه) ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ و) قَالَ الْفَلَّاحُ الْعَجُوزُ فَرِحًا: «مَا أَسْرَعَ إِثْمَارَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ!» ز) قَالَتِ الشَّيْمَاءُ لِلْمُجَاهِدِينَ: إِنِّي لَأَخْتُ النَّبِيِّ مِنَ الرِّضَاعَةِ ح) لَا تَعْلَمُ زَمِيلَاتِي اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ إِلَّا عَطِيَّةً		
مهارت درک مطلب ۲ نمره	۰.۵	۹ ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ): الف) قِطْعَةً مِنْ قُمَاشٍ يَلْبَسُ فَوْقَ الْمَلَابِيسِ، كَالْعِبَاءَةِ: ب) ثَمَرَةً قِشْرُهَا صُلْبٌ وَ غَيْرُ صَالِحٍ لِلْأَكْلِ، يَكْسُرُ لِتَنَاوُلِهَا:
	۰.۵	۱۰ عَيِّنِ الصَّحِيحَ أَوْ غَيْرَ الصَّحِيحِ حَسَبَ الْوَاقِعِ: ○ أَلْف) الْعَجُوزُ مَنْ لَمْ يَكْبُرْ فِي الْعُمُرِ. ○ ب) الْأَخْتُ مِنَ الرِّضَاعَةِ مَنْ تَخْتَلِفُ أُمُّهَا وَ أَبُوهَا.
	۱	۱۱. درک مطلب. اَفْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ: عَمِلَ الْعَقَادُ بِمَهْنٍ مُخْتَلَفَةٍ وَ مِنْهَا الصَّحَافَةُ، وَ كَانَ أَوَّلَ عَمَلِهِ فِيهَا فِي مَجَلَّةِ الدُّسْتُورِ لِصَاحِبِهَا الْأُسْتَاذِ وَجَدِي، وَ بَدَأَ بَعْدَ ذَلِكَ يَكْتُبُ فِي صُحُفٍ أُخْرَى مِثْلَ: الْمُؤَيَّدِ، وَ الْأَهَالِي، وَ الْأَهْرَامِ، وَ كَانَتْ مُحَاوَلَتُهُ الْأُولَى فِي هَذَا الْمَجَالِ وَ هُوَ صَغِيرٌ فِي مُحَافَظَةِ أَسْوَانٍ، فَأَصْدَرَ مَجَلَّةَ بِخَطِّ يَدِهِ لِكَثْرَةِ إِطْلَاعِهِ عَلَى الْعَدِيدِ مِنَ الْمَجَلَّاتِ وَ الصُّحُفِ الْقَدِيمَةِ. الف) أَذْكَرُ أَقْدَمَ عَمَلٍ قَامَ بِهِ الْعَقَادُ. ب) أَيْنَ كَانَ الْعَقَادُ عِنْدَمَا كَتَبَ مَوْضُوعًا لِلْمَرَّةِ الْأُولَى؟ ج) أَذْكَرُ حِرْفَةً وَاحِدَةً عَمِلَهَا الْعَقَادُ فِي حَيَاتِهِ. د) لِمَاذَا أَصْدَرَ الْعَقَادُ مَجَلَّةً بِخَطِّ يَدِهِ.
مهارت کاربرد قواعد ۷ نمره ۱۲	۲	أ) ﴿فِيمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لَئِنْ لَمْ يَنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ﴾ / ب) كَانَ جَمَاعَةٌ يَتَفَقَّهُونَ، وَ جَمَاعَةٌ يَدْعُونَ اللَّهَ وَ يَسْأَلُونَهُ. / ج) لَنْ أَشَارَكَ فِي جَمِيعِ الْمُبَارَاةِ إِلَّا كُرَّةَ الْمُنْضَدَةِ. د) لَمْ يَأْسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ هـ) رَجَاءُ يَا زَمِيلَاتِي اقْتَرَحْنَ.

ایران توننه
توشه ای برای موفقیت

درس : عربی

پایه:

رشته :

شماره درس :

تاریخ امتحان :

در این قسمت چیزی ننویسید

باسمه تعالی

معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و

پرورش

دفتر آموزش متوسطه نظری

دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی

مستقر در استان فارس

طراحی شده در استان آذربایجان غربی

نام

نام خانوادگی :

نام آموزشگاه :

نام شهر/ منطقه / ناحیه :

ساعت شروع:

تعداد صفحات: ۲ صفحه

ردیف	پاسخنام	بارم
۱	الف) ب)	۱
۲	الف) ب)	۰,۵
۳		۰,۲۵
۴		۰,۲۵
۵		۰,۲۵
۶	...	۰,۲۵
۷	الف) / ب) /	۱
۸	الف) ب) ج) د) هـ) و) ز) ح)	۷,۵

در این قسمت چیزی ننویسید

تصحیح اول
با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تصحیح دوم
با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تصحیح سوم
با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

--	--

۰,۵	الف) ب)	۹	
۰,۵	الف) ب)	۱۰	
۱	الف) ب) ج) د)	۱۱	
۲	الف) / / ب) / ج) د) ه)	۱۲	
۲	الف) / ب) / ج) / د) /	۱۳	
۱	الف) ب) ج) د)	۱۴	
۱	الف) ب)	۱۵	
۱	الف) ب) ج)	۱۶	

باسمه تعالی
معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
دفتر آموزش متوسطه نظری
دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی
مستقر در استان فارس
طراحی شده در استان آذربایجان غربی

تاریخ برگزاری :
ساعت شروع :
مدت پاسخگویی :
نام و نام خانوادگی طراح :
تعداد صفحات :

سوال هماهنگ درس : عربی
پایه :
رشته :
عنوان درس :
شماره درس :

ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۱	الف) وعاء: ظرف (۲۵/) ب) طلب: درخواست، خواستن (۲۵/) خشب: چوب (۲۵/). أشد: سخت‌تر، شدیدتر (۲۵/)	۱
۲	الف) أعتق ≠ أسر (۲۵/) ب) حزن = إنزعج (۲۵/)	۰,۵
۳	الرصيد (۲۵/)	۰,۲۵
۴	الحجر ← الأحجار، الحجارة (۲۵/) هر کدام نوشته شود قابل قبول است	۰,۲۵
۵	گزینه الف (۲۵/)	۰,۵
۶	گزینه الف (۲۵/)	
۷	الف) رفت (۲۵/) ب) در آغوش می‌گرفت (۲۵/) بوسید (۲۵/) بازی می‌کرد (۲۵/)	۱
۸	الف) پیامبر خدا اندوهگین شد و گفت: چرا میان فرزندانم فرق می‌گذاری؟ (۱) ب) شیما قومش را انتخاب کرد، پس پیامبر خدا او را آزاد کرد و با عزت او را نزد قومش فرستاد. (۱) ج) پیرمرد گفت: دیگران درختانی کاشتند و ما از میوه‌هایشان خوردیم. (۱) د) هر ظرفی با آنچه در آن نهاده شده تنگ می‌گردد بجز ظرف دانش؛ که با آن فراخ می‌گردد. (۱) ه) فرشتگان همگی سجده کردند بجز ابلیس، که نافرمانی کرد و از ناسپاسان بود. (۱) و) کشاورز پیر با خوشحالی گفت: میوه دادن این درخت چه زود بود! (۱) ز) شیما به رزمندگان گفت: قطعاً من خواهر شیری پیامبر هستم. (۱) ح) همکلاسی‌هایم زبان فرانسه نمی‌دانند بجز عطیه. (۰/۵)	۷,۵
۹	الف) الرداء (۰/۲۵) ب) الجوز (۰/۲۵)	۰,۵
۱۰	الف) غیر صحیح (۰/۲۵) ب) صحیح (۰/۲۵)	۰,۵
۱۱	الف) أصدر مجلة بخط يده (۰/۲۵) ب) في محافظة اسوان. (۰/۲۵) ج) الصحافة (۰/۲۵) د) لكثرة اطلاعه على العديد من المجلات و الصحف القديمة (۰/۲۵)	۱
۱۲	أ) لنت: نرم خو شدی (۰/۲۵) كنت: بودی (۰/۲۵) انفضوا: پراکنده می‌شدند (۰/۲۵)	۲

	یَدْعُونَ: دعا می‌کردند (۰/۲۵).	(ب) یَتَفَقَّهُونَ: دانش می‌آموختند (۰/۲۵) (ج) لَنْ أَشَارِكَ: شرکت نخواهم کرد (۰/۲۵) (د) لَمْ یَبْیَأْسْ: ناامید نشدند (۰/۲۵) (ه) اقْتَرَحَنْ: پیشنهاد کنید (۰/۲۵)	
۲	جالِساَ: خبر افعال ناقصه (۰/۲۵) فَرِحاً: حال (۰/۲۵) الشِّیمَاءُ: مفعول (۰/۲۵) تُثْمِرُ: خبر أَنْ (۰/۲۵)	(الف) رَجُلٌ: اسم افعال ناقصه (۰/۲۵) (ب) الرَّجُلُ: فاعل (۰/۲۵) (ج) الْأَيَّامُ: فاعل (۰/۲۵) (د) الشَّجَرَةُ: اسم أَنْ (۰/۲۵)	۱۳
۱		(الف) اسلوب استثناء (۰/۲۵) (ج) اسلوب استثناء (۰/۲۵)	۱۴
۱	الَّذِي: مستثنی (۰/۲۵) تِلْكَ: مستثنی (۰/۲۵)	(الف) كِتَابٌ: مستثنی منه (۰/۲۵) (ب) مَقَالَاتٌ: مستثنی منه (۰/۲۵)	۱۵
۱		(الف) اسم الجمع و مفرده: أَعْيُنَ (۰/۲۵) / عَيْنَ (۰/۲۵) (ب) صَبِيٌّ قَبْلَ سِنِّ الْبُلُوغِ: الأُمُرد (۰/۲۵) (ج) اسم التفضيل: افضَل (۰/۲۵)	۱۶

سوال هماهنگ درس : عربی پایه : دوازدهم رشته : ادبیات و علوم انسانی عنوان درس : شماره درس : درس چهارم	باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان اردبیل	تاریخ برگزاری : ساعت شروع : مدت پاسخگویی : نام و نام خانوادگی طراح : فاطمه حسن زاده
--	---	--

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۱	ترجم الكلمات . الف) إكثار: ب) الخضراوات: ج) قرر: د) الحمضية:	۲
۲	اكتب في الفراغ الكلمتين المترادفتين و الكلمتين المتضادتين . (العائل ، المتشائم ، الفقير ، المتفائل) ألف) = ب) ≠	۰/۵
۳	اكتب الجمع و المفرد . الف) الأسمدة: ب) فرخ:	۰/۵
۴	ترجم الجمل التالية إلى الفارسية . ألف- بعد شهور شاهد المزارع أن الخضراوات بالمزرعة تتعرض لالكل والتلف. ب - توازن الطبيعة جميل . خلق الله للطبيعة نظاماً يحكم جميع الموجودات من نبات و حيوان و كائنات أخرى. ج - يوجد نوع من الأسماك في إفريقيا يسر نفسه عند الجفاف في غلاف من المواد المخاطية التي تخرج من قمه. د - تجتهد الأم لتربية أولادها اجتهاداً بالغاً. هذا خلق الله فأروني ماذا خلق الذين من دونه. هـ - فيتم التوازن في الطبيعة من خلال وجود روابط متداخلة بين كائنات الحية وبيئتها. و - وما ظننت إنك تجيب إلى طعام قوم عائلهم مجفؤ و غنيهم مدعؤ.	۶
۵	انتخب الترجمة الصحيحة. الف - (فاصبر صبراً جميلاً) ۱ - قطعاً شكيبایی كن ۲ - به زیبایی صبر كن ب - بعض الطيور قد تلجأ إلى حيل لطرده مفترسها عن عشها. ۱ - گاهی برخی پرندگان برای راندن جانور درنده شکارچی شان از لانه شان به چاره اندیشی پناه می برند. ۲ - بعضی از پرندگان برای رهایی از شکاری شان با حيله هایی چاره جویی می کنند .	۱
۶	اكتب العمليات الحسابية التالية بالعدد. تسعة زائد أربعة يساوي ثلاثة عشر	۱

ادامه در صفحه بعد

٧	عَيْنَ المَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ للكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:	٢
	(الف) إِنَّ اللَّهَ غَافِرُ الذُّنُوبِ. (ب) نحن نستغفر الله لذنوبنا استغفاراً. (ج) لا يوجد احد كامل الا الله. (د) إنا فتحنا لك فتحاً مبيناً. (هـ) لا يتركُ الصَّدِيقُ بسببِ زَلَّةٍ أو عيبٍ.	
٨	ترجم الكلمات التالية :	٣
	ألف) تناصروا: (ب) أروني: (ج) كان قد هدّد: (د) استغفروا: (هـ) لم يرسل: (و) لا يعيش:	
٩	عَيْنَ نوع مفعول مطلق في العبارتين:	١
	ألف) (كلم الله موسى تكليماً. (ب) استغفرتُ الله استغفاراً الصالحين.	
١٠	١- عين الخطأ للفراغ لبيان نوع الفعل. (نظرتُ الى الطبيعة) (الف) نظارة ○ (ب) نظراً دقيقاً ○ (ج) نظر الباحثين ○ ٢- عين الخطأ للفراغات لإيجاد المفعول المطلق : (الف) أخبرنا القرآن عن البحر: (خبراً) ○ (ب) ابتعد عن المعاصي: (ابتعاداً الخائف) ○ ٣- عين الصحيح في التحليل الصرفي (لا تقدرون) (الف) فعل النهي للمخاطبين - مزيد ثلاثي من باب إفعال - معرب ○ (ب) مضارع للجمع المذكر - مجرد ثلاثي - معرب - مبني للمعلوم ○	١
١١	اكتب للفراغات الكلمة المناسبة.	١
	(الف) ١- ما جادل: يُجادل: ستيز مي كند ٢- مصدر: (ب) ١- لم يسجل: ٢- كان يسجلان: تسجيل: ثبت كردن	
١٢	عين الكلمة المناسبة للتوضيحات التالية من مُعْجَم الدرس .	١
	الف - حيوانٌ صَغِيرٌ يعيشُ تحتَ الأرضِ ينقلُ داءَ الطاعونِ؛ وَ القُطُ من أعدائه. ب - عالمٌ مُتَخَصِّصٌ بأمورِ مهنةٍ أو عَمَلٍ أو بَرنامَجٍ	

أرجو لكم التوفيق

درس : عربی

پایه:

رشته :

شماره درس :

تاریخ امتحان :

در این قسمت چیزی ننویسید

باسمه تعالی

معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش

دفتر آموزش متوسطه نظری

دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی

مستقر در استان فارس

طراحی شده در استان اردبیل

شماره داوطلب :

نام

نام خانوادگی :

نام آموزشگاه :

نام شهر/ منطقه / ناحیه :

ساعت شروع:

تعداد صفحات: ۲ صفحه

ردیف	پاسخنامه	بارم
۱	الف) (ب) (ج) (د)	
۲	الف) = (ب) ≠	
۳	الف) (ب)	
۴	الف- ب - ج - د - ه - و -	
۵	الف) (ب)	
۶		
۷	الف) (ب) (ج) د) (ه)	
۸	الف) (ب) (ج) د) (ه) (و)	

در این قسمت چیزی ننویسید

تصحیح اول

با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تصحیح دوم

با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تصحیح سوم

با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

نمرات

رسیدگی به اعتراضات

با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

ادامه در صفحه بعد

ردیف	پاسخنامه	بارم
۹	الف)..... ب).....	
۱۰	۱-..... ۲-..... ۳-.....	
۱۱	الف) ۱-..... ۲-..... ب) ۱-..... ۲-.....	
۱۲	الف)..... ب).....	

در این قسمت چیزی ننویسید

تصحیح اول

با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تصحیح دوم

با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تصحیح سوم

با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

نمرات

رسیدگی به اعتراضات

با عدد با حروف

نام و نام خانوادگی مصحح
امضاء :

تاریخ برگزاری :
ساعت شروع :
مدت پاسخگویی :
نام و نام خانوادگی طراح :
تعداد صفحات: ۲ صفحه

باسمه تعالی
معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
دفتر آموزش متوسطه نظری
دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی
مستقر در استان فارس
طراحی شده در استان اردبیل

سوال هماهنگ درس : عربی
پایه :
رشته :
عنوان درس :
شماره درس :

ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۱	الف) زیاده روی (ب) سبزیجات (ج) تصمیم گرفت (د) اسیدی	هر کدام ۰/۵
۲	الف) العائل = الفقير (ب) المتشائم ≠ المتفائل	هر کدام ۰/۵
۳	الف) السَّماذ (ب) الأفراخ	هر کدام ۰/۲۵
۴	طبق نظر معلم ترجمه هر جمله ۱ نمره	
۵	الف) ۲ (ب) ۱	هر کدام ۰/۵
۶	۴+۹=۱۳	
۷	الف) اسم إن و منصوب - مضاف إليه و مجرور (ب) مفعول به و منصوب (ج) مستثنی و منصوب (د) فاعل/ضمیر بارز - صفت و منصوب	هر کدام ۰/۲۵
۸	الف) از یکدیگر حمایت کنید (ب) نشانم دهید (ج) تهدید کرده بود (د) طلب بخشش کردند (ه) نفرستاد (و) زندگی نمی کند	هر کدام ۰/۵
۹	الف) تاکیدی (ب) نوعی	هر کدام ۰/۵
۱۰	۱- الف ۰/۲۵ ۲- ب ۰/۲۵ ۳- الف ۰/۵	
۱۱	الف) ۱- ستیز نکرد ۲- مُجادلة (ب) ۱- ثبت نکرد ۲- ثبت می کردند	هر کدام ۰/۲۵
۱۲	الف) الفأر (ب) الخبیر	هر کدام ۰/۵

سوال هماهنگ درس : عربی زبان قرآن ۳ پایه : دوازدهم رشته : انسانی عنوان درس : یا الهی شماره درس: درس پنجم باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان ایلام تاریخ برگزاری: .../.../۱۴۰۰ ساعت شروع : مدت پاسخگویی : ۸۰ دقیقه نام و نام خانوادگی طراح : فاطمه میرزایی تعداد صفحات: ۳		
ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد)	نمره
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌ : ألف) وَ اَمْلَأْ فَمِي بِالْبِسْمَاتِ. ب) اِحْمِ بِلَادِي مِنَ الْبَلَاءِ وَالشُّرُورِ ج) قَدْ غَرَّه طَوْلُ الْأَمَلِ د) جَعَلَ اللَّهُ دُرَيْتِي مِنَ الْمَصْلِينَ.	۱
۲	عَيْنَ الْمُتَضَادِّ وَ الْمُتَرَادِفِ : « الْحَنُونُ - نَصَرَ - كَرِهَ - أَحَبَّ - الْقَبِيحَ - الرَّحِيمَ » ألف) (..... =) ب) (..... ≠)	۵/.
۳	الف) عَيْنَ الْكَلِمَةِ الْغَرِيبَةِ فِي الْمَعْنَى : ب) اُكْتُبْ مُفْرَدَ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌ: ۱) قناة ۲) تمثال ۳) معبد ۴) فريسة «الْكِلَابُ تَأْكُلُ الْعِظَامَ»	۵/.
۴	تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ : ۱) (يا أيها الإنسانُ ما غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ) (۷۵/.) ۲) (يا إبليسُ ما لكَ ألا تكونَ معَ السَّاجِدِينَ) (۷۵/.) ۳) (... رَبِّ ، اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ ...) (۵/.) ۴) اجْعَلْ نَفْسَكَ مِيزَانًا فِيمَا بَيْنَكَ وَ بَيْنَ غَيْرِكَ (۱) ۵) وَ اجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِّي وَ نصيبي في الْحَيَاةِ (۷۵/.) ۶) يا أيها الأولادُ الْمُؤَدَّبُونَ، حافظُوا عَلَى 'نِظَافَةِ الطَّبِيعَةِ'. (۷۵/.) ۷) يا غَافِرَ الذُّنُوبِ ، اجْعَلِ الْيَوْمَ سَعِيدًا. (۵/.)	۶
۵	إِنْخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ: ألف) يا إلهي يا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ . ۱- خداوند اجابت کننده دعاست . ۲- ای پروردگار من، ای اجابت کننده دعاها . ب) يَشْتَغِلُ الْقَوْمُ بِالْدُّنْيَا وَ هُمْ غَافِلُونَ عَنِ الْمَوْتِ . ۱- قوم مشغول دنیا می باشند در حالی که از مرگ غافلند . ۲- آن قوم مشغول دنیا بودند و از مرگ غافل می باشند.	۵/.
۶	كَمِّلِ الْفَرَاغَ بِالتَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةِ : ألف) تُثِيرُ الْعُلُومُ النَّافِعَاتُ عُقُولَنَا وَ قُلُوبَنَا. دانش های عقل ها و قلب های ما را ب) أَيُّهَا التَّلَامِيذُ أَعِينُوا زُمَلَانَكُمْ فِي أَدَاءِ وَاجِبَاتِهِمْ . ای دانش آموزان همکلاسی هایتان را در تکالیفشان ج) (... رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ...) در دنیا و آخرت به ما نیکی	۱/۵

٧	لِلتَّرْجَمَةِ:	١- يَصْنَعُ: مى سازد ٢- يَفْلُدُ: تَقْلِيدُ مى کند ٣- اجْتَهَدَ: تلاش کرد	ألف) لَنْ يَصْنَعُوا: ألف) لَيَفْلُدُ: ألف) مَا اجْتَهَدَنْ:	ب) لَمْ نَصْنَعْ: ب) قَدْ قُلْدْنَا: ب) الاجْتِهَاد:	١/٥
٨	عَيْنَ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:	١- يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ) ٢- (اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا) ٣- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): يَا عَلِيُّ، سَيِّدُ الْكَلَامِ الْقُرْآنُ.			١/٥
٩	عَيْنَ الْخَطَا عَنْ الْمَصْدَرِ :	ألف) « اِنْتَصَرَ »: نصر ب) « سَاعَدَ »: مُسَاعَدَة ج) « تَقَبَّلَ »: تَقَبَّل			٥/.
١٠	عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ :	١- الصِّيَادُونَ: الف) اسم / جمع مَكْسَرٍ / مُعَرَّفٌ بِالْعِلْمِيَّةِ / اسمُ الْفَاعِلِ - مَبْتَدَأٌ وَ مَرْفُوعٌ ب) اسم / جمع سَالِمٌ مُذَكَّرٌ / مُعَرَّفٌ بِأَلْ / اسمُ الْمُبَالِغَةِ - فَاعِلٌ وَ مَرْفُوعٌ ٢- يَحْفَرُ: الف) فعلٌ ماضٍ / مفردٌ مُذَكَّرٌ مُخَاطَبٌ / ثَلَاثِيٌّ مَزِيدٌ / مَجْهُولٌ / مَبْنِيٌّ / لَازِمٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلٌ ب) فعلٌ مضارعٌ / مفردٌ مُذَكَّرٌ غَائِبٌ / ثَلَاثِيٌّ مُجَرَّدٌ / مَعْلُومٌ / مُعَرَّبٌ / مُتَعَدٍّ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ الصِّيَادُونَ			٥/.
١١	عَيْنَ اسْمِ الْفَاعِلِ أَوْ اسْمِ الْمَكَانِ أَوْ اسْمِ التَّفْضِيلِ أَوْ اسْمِ الْمَفْعُولِ فِي الْجُمْلِ التَّالِيَةِ :	الف) إِنَّ الْأُمَّ الصَّبْرَةَ تَرْبِي الْأَجْيَالَ لِلْمُجْتَمَعِ. ب) رَأَيْتُ أَفْضَلَ النَّاسِ فِي الْمَسَاجِدِ .			١
١٢	عَيْنَ الْكَلِمَةِ الصَّحِيحَةِ لِلْعِبَارَاتِ :	١- ضَحِكَ خَفِيفٌ بِلَا صَوْتٍ . ٢- الرِّجْلُ أَوْ الْمَرَأَةُ الْكَبِيرَةُ فِي السِّنِّ. ٣- فَرَحٌ وَ سُرُورٌ الصَّدْرُ بِالشَّيْءِ . ٤- الَّذِي يَرْفَعُ صَوْتَهُ بَيْنَ النَّاسِ لِيُخْبِرَهُمْ عَنْ شَيْءٍ.	« الْمُنَادِي / الْأَنْشِرَاحُ / الْعَلَامَةُ / قَنَاةُ / الْبِسْمَةِ / الْعَجُوزُ »		١
١٣	مِيزَ الْمُنَادَى:	١- اللَّهُمَّ اَمَلِ الدُّنْيَا سَلَامًا شَامِلًا . ٢- السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ . ٣- أَيُّهَا التَّلَامِيذُ اجْتَهِدُوا لِلنَّجَاحِ فِي الْأَمْتَحَانَاتِ . ٤- (رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً)			٢
١٤	ألف) عَيْنَ نَوْعِ الْفِعْلِ الَّذِي أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطٍّ وَ أَذْكَرُ بَابَهُ:	« اِسْتَقْبَحَ مِنْ نَفْسِكَ مَا تَسْتَقْبَحُهُ لِغَيْرِكَ » ب) عَيْنَ فِي هَذِهِ الْعِبَارَةِ ، فَعَلًا مُتَعَدِّيًا وَ أَذْكَرُ صِيغَتَهُ :			١
١٥	اقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ وَ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ:	الْقِرَاءَةُ أَوَّلُ رِسَالَةٍ فِي الْإِسْلَامِ، طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ . إِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَضَعُ أَجْنَحَتَهَا لَطَالِبِ الْعِلْمِ وَإِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةَ الْأَنْبِيَاءِ . فَالْقِرَاءَةُ هِيَ غِذَاءُ الْعَقْلِ وَ تَزِيدُ حَيَاةَ الْإِنْسَانِ عُمُقًا وَ إِدْرَاكًا وَ هِيَ الْنَافِذَةُ الَّتِي نَرَى مِنْهَا جَمَالَ الْحَيَاةِ وَ النُّورَ وَ هِيَ مِفْتَاحُ الْحَيَاةِ بِخَيْرَاتِهَا . (١) مَنْ هُمْ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ ؟ (٢) لِمَنْ يَضَعُ الْمَلَكُ جَنَاحَهُ ؟ (٢) بِمَا شُبِّهَتْ الْقِرَاءَةُ ؟ (٤) مَا هُوَ مِفْتَاحُ الْحَيَاةِ ؟			١
	طراح : فاطمه ميرزايي	وَفَقَّكُمْ اللَّهُ			٢٠

دروس : عربی زبان قرآن ۳ پایه: دوازدهم رشته: انسانی شماره درس: درس پنجم تاریخ امتحان : در این قسمت چیزی ننویسید 		باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان ایلام		شماره داوطلب : نام : نام خانوادگی : نام آموزشگاه : نام شهر/ منطقه / ناحیه : ساعت شروع : تعداد صفحات:	
ردیف	پاسخنامه	بارم	در این قسمت چیزی ننویسید تصحیح اول با عدد با حروف نام و نام خانوادگی مصحح امضاء : تصحیح دوم با عدد با حروف نام و نام خانوادگی مصحح امضاء : تصحیح سوم با عدد با حروف نام و نام خانوادگی مصحح امضاء : سیدگی به اعتراضات با عدد با حروف نام و نام خانوادگی مصحح امضاء :		
۱	الف) (ب) (ج) (د)	۱			
۲	الف) (..... =) (ب) (..... ≠)	۰.۵			
۳	الف) (.....) (ب) (.....)	۰.۵			
۴	۱) (۰.۷۵) ۲) (۰.۷۵) ۳) (۰.۵) ۴) (۱) ۵) (۰.۷۵) ۶) (۰.۷۵) ۷) (۰.۵)	۶			
۵	الف) (.....) (ب) (.....)	۰.۵			
۶	الف) (.....) (ب) (.....) ج) (.....) (.....)	۱/۵			
۷	۱- الف) (.....) (ب) (.....) ۲- الف) (.....) (ب) (.....) ۳- الف) (.....) (ب) (.....)	۱/۵			
۸	۱- (.....) (.....) ۲- (.....) (.....)	۱/۵			

	(.....) (.....)-۳		
۵/.	(.....)	۹	
۵/.	(.....)-۱)-۲ (.....)	۱۰	
۱	(.....) (.....) (الف) (.....) (.....) (ب)	۱۱	
۱	(.....)-۲ (.....)-۱ (.....)-۴ (.....)-۳	۱۲	
۲	(.....)-۲ (.....)-۱ (.....)-۴ (.....)-۳	۱۳	
۵/.	(.....) (.....) (الف)	۱۴	
۵/.	(.....) (.....) (ب)		
۱	(.....)-۱ (.....)-۲ (.....)-۳ (.....)-۴	۱۵	

تاریخ برگزاری :
ساعت شروع :
مدت پاسخگویی :
نام و نام خانوادگی طراح :
فاطمه میرزایی

باسمه تعالی
معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
دفتر آموزش متوسطه نظری
دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی
مستقر در استان فارس
طراحی شده در استان ایلام

سوال هماهنگ درس : عربی
پایه : دوازدهم
رشته : ادبیات و علوم انسانی
عنوان درس : یا الهی
شماره درس : درس پنجم

ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۱	الف) لبخندها (ب) نگهداری کن (ج) آرزو (د) فرزندان ، دودمان	۱
۲	الف) (الْحَنُونُ = الرَّحِيم) (ب) (كَرِهَ ≠ أَحَبَّ)	۰/۵
۳	الف) (۴) ← (ب) ← (العَظْم)	۰/۵
۴	۱) (ای انسان چه چیزی تو را درباره پروردگار بزرگوارت مغرور ساخت) (۰/۷۵) ۲) (ای ابلیس تو را چه شده است که با سجده کنندگان نیستی؟) (۰/۷۵) ۳) (پروردگارا ، مرا برپادارنده نماز قرار بده) (۰/۵) ۴) (خودت را میان خویشتن و دیگری [همچو] ترازویی قرار بده. (۱) ۵) (موفقیت را بخت و بهره من در زندگی قرار بده. (۰/۷۵) ۶) (ای فرزندان با ادب بر نظافت و پاکیزگی طبیعت مراقبت کنید. (۰/۷۵) ۷) (ای بخشاینده گناهان، امروز را خوش اقبال قرار بده. (۰/۵)	۶
۵	الف) ← (۲) (ب) ← (۱)	۰/۵
۶	الف) (سودمند) (روشن می کنند) (ب) (انجام) (کمک کنید) (ج) (ای پروردگار ما) (عطا کن)	۱/۵
۷	۱- الف) (نخواهند ساخت) (ب) (نساختم) ۲- الف) (باید تقلید کند) (ب) (تقلید کرده ایم) ۳- الف) (تلاش نکردند) (ب) (تلاش کردن)	۱/۵
۸	۱- (منادی) (مجرور به حرف جر) ۲- (مفعول) (صفت) ۳- (فاعل) (مضاف الیه)	۱/۵
۹	(الف)	۰/۵
۱۰	۱- (ب) ۲- (ب)	۰/۵
۱۱	الف) (اسم مبالغه : الصِّبَاة) (اسم مفعول : المَجْتَمَع) (ب) (اسم تفضیل : أَفْضَل) (اسم مکان : المساجِد)	۱
۱۲	۱- (البِسْمَةُ) ۲- (العَجُوز) ۳- (الانْشِرَاح) ۴- (الْمَنَادِي)	۱
۱۳	۱- (اللَّهُم) ۲- (رَسُول) ۳- (أَيُّهَا التَّلَامِيذُ) ۴- (رَب)	۲
۱۴	الف) (فعل ماضی) (باب استفعال) (ب) (سَاعِدِي) (مُفْرَدٌ مُؤَنَّثٌ مخاطب)	۱
۱۵	۱- إِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ. ۲- شَبِهَتْ الْقِرَاءَةُ بِالْإِنْفَادَةِ. ۳- يَضَعُ الْمَلِكُ جَنَاحَهُ لَطَالِبِ الْعِلْمِ. ۴- الْقِرَاءَةُ هِيَ مِفْتَاحُ الْحَيَاةِ.	۱